

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 9C/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200261
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8220200261.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobkyne: A. J., E.. XX.XX.XXXX, I. S. XX, XXX XX D., právne zastúpená advokátom: JUDr. Svätoslav Vaško, so sídlom Baštová 5/A, 085 01 Bardejov, proti žalovaným: X/ A. Š.A., E.. XX.XX.XXXX, I. A. XXX, XXX XX X.; X/ I. C. Z., X.. Š., E.. XX.XX.XXXX, I. O.. M.Š. XXXX/XX, XXX XX I.; X/ S. Š., E.. XX.XX.XXXX, I. W.. S. X, XXX XX I., všetci traja právne zastúpení advokátom: JUDr. Lukáš Kišeľak, so sídlom Jarková 63, 080 01 Prešov; 4/ ČSOB poisťovňa, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 31 325 416, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou: MGA IURIS s.r.o., so sídlom Cukrová 14, 811 08 Bratislava, o zapltenie nemajetkovej ujmy žalovanou 4/ v prospech žalovaných 1/ - 3/, právoplatne im priznanej rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017, takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamieťa.
- II. Žiadnej zo strán nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) 10.02.2020 sa žalobkyňa domáhala, aby okresný súd zaviazal žalovanú 4/ (ČSOB poisťovňa, a.s.) k povinnosti vyplatiť namiesto žalobkyne v prospech žalovaných 1/ - 3/ náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá bola žalovaným 1/ - 3/ právoplatne priznaná voči žalobkyňi, rozhodnutím okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017 a to ako osobám pozostalým po nebohých rodičoch žalovaných 1/ - 3/, ktorí zomreli v dôsledku žalobkyňou, pod vplyvom alkoholu, spôsobenej dopravnej nehody, a to tak, aby žalovaná 4/ namiesto žalobkyne vyplatila titulom tejto priznanej nemajetkovej ujmy žalovaným 1/ a 2/ sumu každému po 21 000,- Eur a žalovanému 3/ sumu 24 000,- Eur a taktiež aby žalovaná 4/ namiesto žalobkyne vyplatila žalovaným 1/ - 3/ spoločne a nerozdielne aj 3 433,20 Eur titulom náhrady trov konania, ktoré žalovaným 1/ - 3/ vznikli v súvislosti s uplatňovaním si nároku na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalobkyňi v konaní okresného súdu sp. zn. 2 C 71/2010 s tým, aby súčasne okresný súd zviazal žalovaných 1/ - 3/ toto plnenie od žalovanej 4/ prijať namiesto od žalobkyne. Žalobkyňa si uplatnila aj nárok na náhradu trov tohto súdneho konania iba voči žalovanej 4/.

2. Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že XX.XX.XXXX pri riadení osobného motorového vozidla zn. D. X. S. Š.: S., ktoré riadila pod vplyvom alkoholu (1,6 promile), spôsobila zrážkou s v protismere idúcim iným osobným motorovým vozidlom, smrteľnú dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej zomreli obaja rodičia žalovaných 1/ - 3/, nachádzajúci sa v tomto druhom osobnom motorovom vozidle. Za uvedený skutok bola žalobkyňa uznaná vinnou rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. XX J. XX/XXXX z 12.03.2010 zo spáchania prečinu usmrtenia v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej

látky. V dôsledku uvedených udalostí si žalovaní 1/ - 3/, podanou žalobou uplatnili voči žalobkyni nárok na priznanie im nemajetkovej ujmy, spôsobenej im smrťou ich rodičov v príčinnej súvislosti so žalobkyňou zavinenou dopravnou nehodou, na základe ktorej žaloby, okresný súd rozsudkom č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017, zaviazal žalobkyňu, aby titulom nemajetkovej ujmy vyplatila v tomto konaní žalovaným 1/ a 2/ (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 mali postavenie žalobcov, pozn.) každému po 21 000,- Eur a v tomto konaní žalovanému 3/, aby vyplatila 24 000,- Eur s tým, že po právoplatnom skončení konania sp. zn. 2 C 71/2010, bola uznesením okresného súdu č. k. 2 C 71/2010 - 255 z 10.10.2018 priznaná žalovaným 1/ - 3/ (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 mali postavenie žalobcov, pozn.) voči žalobkyni náhrada trov konania v sume 3 433,20 Eur.

Po právoplatnom skončení konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 71/2010 (právoplatné 10.02.2018), v ktorom konaní bola žalobkyňa zaviazaná zaplatiť žalovaným 1/ - 3/ nemajetkovú ujmu a náhradu trov konania, žalobkyňa 12.02.2018 právoplatné rozsudky č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 a č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017 predložila žalovanej 4/ (ČSOB poisťovňa, a.s.), s ktorou mala žalobkyňa v čase ňou spôsobenej dopravnej nehody ohľadom osobného motorového vozidla, ktorým dopravnú nehodu spôsobila, uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto osobného motorového vozidla (ďalej len „PZP“) zn. D. X. S. Š.: S. s tým, že žalobkyňa žiadala žalovanú 4/, aby titulom PZP uhradila za ňu žalovaným 1/ - 3/ im právoplatne prisúdený nárok na nemajetkovú ujmu a trovy konania vzniknuté im pri uplatňovaní si tohto nároku voči žalobkyni. Žalovaná 4/ však tieto nároky za žalobkyňu z PZP voči žalovaným 1/ - 3/ neplnila a to ani po opakovanej výzve žalobkyne zo 14.09.2018, ktorú opakovanú výzvu žalobkyňa realizovala potom, ako ju k tomu vyzvali aj žalovaní 1/ - 3/, takže podľa žalobkyne cit. „Takto žalovaná 4. rade dobrovoľne neplnila plnenia za žalobkyňu, ktorá spôsobila svojim konaním nemajetkovú ujmu žalovaným v 1. až 3. rade, hoc toto konanie žalobkyne bolo nesporne kryté povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ani neplnila priamo žalovaným v 1. až 3. rade, ktorí voči žalovanej v 4. rade majú zo zákona priamy nárok na uvedené poistné plnenie.“ S tým, že žalovaní 1/ - 3/ si v troch exekučných konaniach uplatňujú voči žalobkyni nároky na nemajetkovú ujmu priznanú im právoplatne rozsudkami okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 a krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017 a tiež výzvou zo 04.11.2019 žalovaní 1/ - 3/ k tomuto plneniu za žalobkyňu vyzvali aj žalovanú 4/ tak ako im to mal odporúčať aj krajský súd v rozsudku č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017. Žalobkyňa tiež uviedla, že aj napriek tomu, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2 C 71/2010 bola žalovaná 4/ vyzvaná jednako priamo právnym zástupcom žalovaných 1/ - 3/ (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 mali postavenie žalobcov), ako aj právnym zástupcom žalobkyne (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 mala postavenie žalovanej), aby titulom PZP vstúpila do konania sp. zn. 2 C 71/2010 ako vedľajší účastník na strane žalovanej (v tomto konaní žalobkyňa), žalovaná 4/ toto odmietla s tým, že názor žalovanej 4/ prezentovaný v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 o tom, že podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhrada nemajetkovej ujmy nie je krytá z PZP, bol podľa žalobkyne prekonaný judikatúrou najvyšších súdnych autorít, avšak bez bližšej konkretizácie. Keďže žalovaná 4/ dobrovoľne odmietla titulom PZP plniť za žalobkyňu voči žalovaným 1/ - 3/ „škodu“ za ktorú žalobkyňa zodpovedá, žalobkyňa sa s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoPr/2/2016 z 21.12.2017, domáha tohto nároku v prospech žalovaných 1/ - 3/ podanou žalobou, na základe ktorej by okresný súd zaviazal žalovanú 4/ k plneniu a žalovaných 1/ - 3/ by zaviazal k jeho prijatiu od žalovanej 4/ namiesto žalobkyne tak, ako žalovaná 4/ z časti niektoré plnenia žalovaným 1/ - 3/ už dobrovoľne poskytla (náklady na pohreb zomrelých rodičov žalovaných 1/ - 3/).

Prílohou žaloby boli: rozsudok okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015; uznesenie okresného súdu č. k. 2 C 71/2010 - 255 z 10.10.2018; rozsudok krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017; list právneho zástupcu žalobkyne z 12.02.2018 adresovaný žalovanej 4/ označený ako cit. „Oznámenie, zaslanie rozhodnutia a výzva na plnenie“; list právneho zástupcu žalobkyne zo 14.09.2018 adresovaný žalovanej 4/ označený ako cit. „Posledná výzva na plnenie“; list žalovanej 4/ z 21.05.2009 adresovaný žalovanej 2/ o priznaní nároku na náhradu nákladov za pohreb zosnulých jej rodičov; listy právneho zástupcu žalovaných 1/ - 3/ zo 04.11.2019 a z 15.08.2018 adresované žalovanej 4/ na plnenie; rozsudok Krajského súdu v banskej Bystrici sp. zn. 16Copr/2/2016 z 21.12.2017.

V rozsudku pripojenom k žalobe, sp. zn. 16 Copr/2/2016 z 21.12.2017 Krajský súd v Banskej Bystrici konal vo veci žaloby podanej vodičom autobusu, pri riadení ktorého spôsobil smrteľnú dopravnú nehodu, pričom v konaní sa žalobca (vodič) domáhal voči žalovanému I. - jeho zamestnávateľ a žalovanému II. - poisťovňa, aby titulom PZP namiesto neho obaja plnili poškodenej (pozostalej) nemajetkovú ujmu, k uhradeniu ktorej žalobcu (vodiča) zaviazal trestný súd. Podľa vo veci konajúceho

Okresného súdu Zvolen, ktorý žalobu zamietol, v takomto procesnom postavení by žalobca mohol podať žalobu iba, ak by sa voči žalovaným I. a II. domáhal regresnej náhrady t.j. preplatenia resp. vrátenia bezdôvodného obohatenia zodpovedajúceho škode, ktorú by zo svojho žalobca sám zaplatil poškodenej, čo sa však nestalo. Žalobca sa však domáhal, aby žalovaní I. a II. za neho uhradili nemajetkovú ujmu, k zaplaceniu ktorej ho zaviazal trestný súd, pričom prvostupňový súd konštatoval, že trestný súd zaviazal žalobcu k úhrade tejto nemajetkovej ujmy nesprávne, pretože žalobcovi nesvedčala občianskoprávna zodpovednosť za poškodenej vzniknutú škodu (nemajetkovú ujmu), pretože tá svedčala jeho zamestnávateľovi, a teda zamestnávateľ mal byť správne zaviazaný k náhrade nemajetkovej ujmy poškodenej ako prevádzkovateľ autobusu a nie žalobca (vodič), ktorý mal iba pracovnoprávnu zodpovednosť voči svojmu zamestnávateľovi; avšak keďže žalobca sa voči trestnému rozsudku neodvolal ten nadobudol právoplatnosť a prvostupňový súd to musel rešpektovať, pričom žalobu zamietol, pretože trestný rozsudok o povinnosti nahradiť nemajetkovú ujmu nemohol založiť hmotnoprávnu povinnosť žalovaných I. a II. plniť za žalobcu, t.j. pre nesprávnu konštrukciu žalobného petitu. Krajský súd v Banskej Bystrici, v súvislosti s odvolacou argumentáciou žalobcu, podľa ktorej žalobca uplatnil svoj nárok z pozície poisteného voči poisťovni, uviedol, že v takom prípade mal žalobca rešpektovať, že poškodená už disponuje právoplatným súdnym rozhodnutím o náhrade škody a z tohto dôvodu mal žalobca popri žalovaných I. a II. žalovať aj poškodenú, tak aby táto bola povinná prijať plnenie od žalovaných I. a II. namiesto od žalobcu, ktorému bola táto povinnosť uložená právoplatným rozhodnutím v trestnej veci.

3. Uznesením okresného súdu č. k. 9 C 8/2020-55 z 03.04.2020, vydaným vyššou súdnou úradníčkou okresného súdu, bolo s právoplatnosťou od 16.05.2020 žalobkyni priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v tomto konaní.

4. Žalovaná 4/ (ČSOB poisťovňa a.s.) vo svojom vyjadrení k žalobe, doručenom okresnému súdu 26.06.2020 v prvom rade podotkla, že žalovaná 4/ si ako poisťovateľ opakovane, listami z 11.08.2009 (v sume 10 294,31 Eur) a z 25.10.2010 (navýšenie na sumu 16 012,13 Eur), voči žalobkyni (škodca), podľa § 12 ods. 2 psím. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákona o PZP“), podľa ktorého má poisťovateľ proti poistenému nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak poistený spôsobil túto škodu pod vplyvom návykovej látky, už uplatnila nárok na náhradu poistného plnenia, keďže žalobkyňa spôsobila škodu vedením motorového vozidla pod vplyvom alkoholu (1,6 promile), avšak žalobkyňa na tieto výzvy žalovanej 4/ nereagovala a nárok žalovanej 4/ nebol žalobkyňou do dňa vyjadrenia uhradený, rovnako tak, ako ani nárok žalovaných 1/ - 3/, ktorý im bol voči žalobkyni priznaný právoplatným a vykonateľným rozsudkom okresného súdu č. k. 2 C 71/2010 - 255 z 10.10.2018 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017 s tým, že žalovaná 4/ podotkla, že aj keby bola žalovaná 4/ potenciálne zaviazaná k úhrade nárokov uplatnených touto žalobou, ktoré nároky však považuje žalovaná 4/ za bezpredmetné (viď ďalej), tak jej zákonné regresné právo na ich vrátenie od žalobkyne podľa uvedeného § 12 ods. 2 psím. a) zákona o PZP, by bolo pre nemajetnosť žalobkyne nevykonateľným. K predmetu žaloby žalovaná 4/ uviedla, že poškodený, ktorému vznikla škoda v príčinnej súvislosti s prevádzkou motorových vozidiel, má v zmysle §§ 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré zakladajú právo poškodeného na náhradu škody voči prevádzkovateľovi motorového vozidla, ale aj v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP, ktorý zakladá priamy nárok poškodeného na poistné plnenie voči poisťovateľovi, má teda možnosť zvoliť si na uplatnenie náhrady tejto jemu spôsobenej škody niektorý z týchto spôsobov: (i) buď si ju uplatní priamo voči škodcovi zodpovedajúcemu za škodu; (ii) alebo podľa zákona o PZP voči poisťovateľovi, prípadne (iii) si ju poškodený uplatní proti škodcovi a aj proti poisťovateľovi súčasne s tým, že plnením jedného z nich, zanikne záväzok druhému. Podľa žalovanej 4/ má teda poškodený nárok na to isté plnenie (náhradu škody) od dvoch rôznych subjektov a to od škodcu, ako aj od poisťovateľa a to na základe dvoch rôznych právnych dôvodov, voči škodcovi sa jedná o nárok na náhradu škody a voči poisťovateľovi ide o osobitné, zákonom o PZP založené právo na plnenie. Teda cit. „Jedná sa teda o dva záväzky zaplatiť poškodenému ako veriteľovi ten istý dlh; poškodený však nemôže dostať to isté plnenie (náhradu škody) dvakrát.“, preto má poškodený možnosť vybrať si niektorý z vyššie uvedených spôsobov uplatnenia si svojho nároku s tým, že ak poškodený využije možnosť uplatniť si tento nárok len voči jednému z povinných subjektov, nevzniká tým automaticky povinnosť druhému subjektu plniť tento nárok za neho, pretože povinnosti poisteného (škodcu) a jeho poisťovateľa sú z tohto hľadiska na sebe nezávislé a závisia od rozhodnutia poškodeného. Teda to, ktorý z povinných subjektov bude povinný plniť, závisí výlučne na

voľbe poškodeného, voči ktorému z povinných subjektov si svoj nárok, resp. svoje právo aj skutočne uplatní a teda, ktorý z povinných subjektov bude musieť plnenie poskytnúť. Na podporu svojich tvrdení žalovaná 4/ argumentačne poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 2 MCdo 9/2013 z 27.08.2014; sp. zn. 3 Cdo 18/2016 z 22.06.2016), podľa ktorých cit. „Uplatnením nároku poškodeného proti poisťovateľovi (§ 15 ods. 1 ZoPZP) nedochádza zároveň k uplatneniu nároku poškodeného na náhradu škody proti škodcovi.“ Vzhľadom na uvedené žalovaná 4/ uviedla, že žalovaní 1/ - 3/, ako poškodení, si svoj nárok na náhradu škody, podľa ich vlastného rozhodnutia uplatnili v konaní okresného súdu sp. zn. 2 C 71/2010 v spojení s konaním krajského súdu sp. zn. 6 Co 262/2016, výlučne iba voči škodcovi (žalobkyňa) nie však aj voči poisťovateľovi (žalovaná 4/), pričom voči žalovanej 4/ bol tento nárok uplatnený až po jeho premlčaní a to za situácie, kedy žalovaní 1/ - 3/, ako poškodení boli od počiatku celý čas kvalifikovane právne zastúpení advokátom. Pričom podľa žalovanej 4/, poškodeným, ktorí boli navyše zastúpení advokátom, v ich včasnom uplatnení si prípadných zákonných nárokov aj voči žalovanej 4/ nebránili žiadne objektívne, ani nepredvídateľné a neovplyvniteľné prekážky, pričom to, že poškodení sa v danom prípade spoliehali a očakávali, že ich nárok bude uspokojený škodcom (žalobkyňou), ktoré ich očakávanie sa však nenaplnilo, nemôže zakladať kvalifikovaný dôvod na popretie žalovanou 4/ vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi a to ani v smere, ktorý naznačil krajský súd vo svojom rozsudku č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017, ktorým rozsudkom sa krajský súd podľa žalovanej 4/ navyše odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR napr. vo veciach sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo 17.02.2011; sp. zn. 7 Cdo 226/2016 z 13.12.2017; sp. zn. 7 Cdo 507/2014 z 28.04.2018 a sp. zn. 1 Cdo 85/2017 z 18.10.2018, v ktorých vyslovené závery sú identické s argumentáciou žalovanej 4/ a podľa ktorých cit. „..... ak žalobca nevhodnou voľbou prostriedku ochrany svojich práv z objektívneho hľadiska vlastným zavinením vytvoril podmienky pre neskoršie úspešné vznesenie námietky premlčania práva žalovaným, uplatnenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ“ (Najvyšší súd SR sp. zn. 3 Cdo 41/2012). Vzhľadom na uvedené sa žalovaná 4/ domáha, aby bola žaloba žalobkyne zamietnutá a aby bol žalovanej 4/ priznaný voči žalobkyni 100 % nárok na náhradu trov konania.

Prílohou vyjadrenia boli listy žalovanej 4/ z 11.08.2009 a z 25.10.2019 adresované žalobkyni.

5. K žalobe žalobkyne sa vyjadrili aj žalovaní 1/ - 3/ podaním doručeným okresnému súdu 06.07.2020, v ktorom konštatovali, že podanie tejto tzv. „žaloby v prospech tretej osoby“, konkrétne v ich prospech, ktorou sa žalobkyňa domáha, aby im namiesto nej poskytla titulom PZP plnenie žalovaná 4/, k plneniu ktorému bola žalobkyňa právoplatne zaviazaná rozsudkom okresného súdu č. k. 2 C 71/2010 - 255 z 10.10.2018 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017, je nevyhnutným vyvrcholením od počiatku odmietavého postoja žalovanej 4/, ktorá si odmieta plniť svoje povinnosti poisťovne. Žalovaní 1/ - 3/ si označenými súdnymi rozhodnutiami judikovaný nárok, uplatňujú voči žalobkyni v troch exekučných konaniach, avšak doposiaľ bezvýsledne, kvôli nemajetnosti žalobkyne. Preto sa pred začatím tohto súdneho konania sp. zn. 9 C 8/2020, žalovaní 1/ - 3/ svojou písomnou výzvou zo 04.11.2019 obrátili aj priamo na žalovanú 4/, aby im táto namiesto žalobkyne titulom PZP vyplatila označenými súdnymi rozhodnutiami im priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a trov konania, avšak žalovaná 4/ plnenie žalovaným 1/ - 3/ neposkytla s odôvodnením, že tento ich priamy nárok voči nej bol premlčaný. Žalovaní 1/ - 3/ sú tej mienky, že zavedenie priameho nároku poškodeného voči poisťovne v § 15 zákona o PZP malo poškodenému iba uľahčiť cit. „.... sa „efektívnejšie“ dostať k plneniu priamo od poisťovne (bez potreby si uplatňovania nárokov voči škodcovi v konaní za účasti poisťovne ako vedľajšieho účastníka, resp. aktuálne intervenienta na strane škodcu)...“ avšak nevyhlúčilo právo škodcu domáhať sa, aby za neho plnila poškodenému poisťovňa a tým, aby škodcu zbavila záväzku voči poškodenému. Vzhľadom na to, žalovaní 1/ - 3/ v celom rozsahu a bez výhrad súhlasia so žalobou žalobkyne súc si vedomí, že v zmysle žalobkyňou k žalobe predloženého rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici musia byť stranou v spore na žalovanej strane. Žalovaní 1/ - 3/ konštatovali pravdivosť dôvodov uvádzaných v žalobe žalobkyne s tým, že táto plne postupuje s „právnym návodom“ daným jej krajským súdom v rozsudku č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017. Taktiež žalovaní 1/- 3/ podoškli, že v dôsledku judikatúry najvyšších súdnych autorít už snáď žalovaná 4/ opustila svoje stanovisko, že pojem „náhrady škody“ podľa zákona o PZP nezahŕňa aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý záver bol judikatúrou vyvrátený s tým, že v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej pri dopravnej nehode prevádzkou motorového vozidla je titulom PZP, v spore pasívne legitimovanou aj poisťovňa. Vzhľadom na uvedené žalovaní 1/ - 3/ navrhli žalobe vyhovieť a z dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich v dôvode vyvolania sporu iba v dôsledku postoja žalovanej 4/, navrhli nepriznať žalobkyni náhradu trov konania voči žalovaným 1/ - 3/.

6. Žalobkyňa sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrila (replika) k stanovisku žalovaných 1/ - 4/, podaním doručeným okresnému súdu 06.10.2020, pričom ešte 25.08.2020 právny zástupca oznámil, že žalobkyňa pracuje v Českej republike. Žalobkyňa uviedla, že sa plne identifikuje s vyjadrením žalovaných 1/ - 3/, pričom zdôraznila, že na postup podania žaloby ju odkázal krajský súd v rozsudku č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017 v intenciách záverov SD EÚ vo veci Haasová a s odobrením závermi uvedenými v k žalobe priloženom rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici. Žalobkyňa sa však nestotožnila s argumentáciou žalovanej 4/ s tým, že ak si poškodený uplatní nárok na náhradu škody voči škodcovi, poisťovňa sa tým automaticky nezbavuje zodpovednosti plniť podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, podľa ktorého z poistenia zodpovednosti za škodu pri prevádzke motorových vozidiel, má škodca právo, aby poisťovňa (poisťovateľ) za neho nahradila poškodenému cit. „...uplatnené a preukázané nároky na náhradu ...“ škody, takže vzhľadom na uvedené, podľa žalobkyne poisťovňa musí mať nevyhnutne právny záujem na výsledku konania o náhradu tejto škody medzi poškodeným a škodcom, avšak žalovaná 4/ v tomto prípade opakovane odmietla vstúpiť do konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 71/2010 ako vedľajší účastník na strane žalobkyne (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 mala status žalovanej) a to či už z vlastnej iniciatívy, alebo na výzvu žalobkyne a to z dôvodu, že podľa žalovanej 4/ nárok na náhradu škody podľa zákona o PZP nezahŕňal aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Podľa žalobkyne právo na náhradu škody voči poisťovni sa nemôže premlčať skôr ako právo na jej náhradu voči škodcovi (poistenému), ktorý podľa žalobkyne, v prípade, že ho (rozumej škodcu) súd zaviazal k úhrade škody poškodenému má vždy právo voči poisťovni, aby táto za neho plnenie poškodenému poskytla. V súvislosti s charakterom podanej žaloby, ako žaloby v prospech tretej osoby, žalobkyňa uviedla, že ak hmotnoprávny predpis, konkrétne zákon o PZP, umožňuje, aby poisťovňa plnila namiesto škodcu, resp., aby sa tohto nároku mohol poškodený namiesto proti škodcovi domáhať priamo voči poisťovni, tak aj keby v procesnom predpise absentovala právna norma takúto žalobu upravujúca, tak ako je tomu v tomto prípade, súd musí aplikáciou princípov civilného procesu nájsť spôsob ako sa s takouto žalobou vysporiadať s tým, že na jej využitie odkázal jednako krajský súd v rozsudku č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017, ako aj v žalobe zmienený Krajský súd v Banskej Bystrici, pričom žalobkyňa v tomto smere argumentačne poukázal aj na judikatúru Najvyššieho súdu ČR a Ústavného súdu ČR, ako aj Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 8 Cdo 100/2017 z 29.11.2018) a taktiež na článok z Bulletinu slovenskej advokácie č. 1 - 2/2020 na tému „Žaloba v prospech tretieho ?!“ Z k vyjadreniu pripojeného nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 3009/17 z 09.10.2018 vyplýva, že jeho predmetom bolo riešenie otázky danosti ne/existencie aktívnej vecnej legitímácie poisteného domáhať sa žalobou plnenia z poistnej udalosti, titulom poistnej zmluvy uzavretej v prospech poisteného inou osobou, t.j. poisťníkom (v danom prípade banka), pričom Ústavný súd ČR aplikáciou analógie legis pripustil, že ak v ČR podľa účinnej právnej úpravy v prípade smrti alebo zániku poisťníka (t.j. subjektu, ktorý uzavrel poistnú zmluvu s poisťovňou) môže do jeho právneho postavenia vstúpiť poistený, takže analogicky je táto situácia aplikovateľná aj v prípade nečinnosti poisťníka, ktorý sa voči poisťovni nedomáhal plnenia z poistnej udalosti (v danom prípade nebola riešená otázka pasívnej vecnej legitímácie, ani formulácia žalobného petitu v prospech tretieho, pozn. súdu).

V, k vyjadreniu pripojenom, článku z Bulletinu slovenskej advokácie č. 1 - 2/2020 na tému „Žaloba v prospech tretieho ?!“ autor definuje podstatu žaloby v prospech tretieho tak, že sa jedná o žalobu, kedy sa žalobca nedomáha voči žalovanému plnenia pre seba, ale pre inú osobu, ktorá nie je v spore so žalobcom s tým, že je diskutabilná povinná účasť tejto inej osoby v spore ako žalovaného v druhom rade a teda aj otázka oprávneného z, na základe takejto žaloby, vydaného exekučného titulu. Autor podotýka, že sa jedná o problematiku Civilným sporovým poriadkom neupravenú a ani nejudikovanú, okrem jediného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 100/2017 z 29.11.2018 a jedného rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 5969/2017 z 12.12.2018. Podľa autora pádnym dôvodom pre existenciu žaloby v prospech tretieho je eliminácia viacerých súdnych sporov a ich nahradenie jedným. Napríklad v prípade práva na náhradu škody spôsobenej pri prevádzke motorového vozidla, by takáto žaloba resp. spor v prospech tretieho mohol hospodárne nahradiť iné dva spory a to (i) spor škodcu (poisteného), ktorý by sa voči poisťovni domáhal regresného nároku na zaplatenie (preplatenie) škody, ktorú z dôvodu pasivity poisťovne musel škodca sám vyplatiť poškodenému a (ii) spor kedy, by sa náhrady škody domáhal poškodený žalobou voči poisťovni, ktoré spory by tak mohol nahradiť jeden spor, v ktorom by sa nároku na náhradu škody domáhal voči poisťovni škodca, v prospech poškodeného. Podľa právnej vety zmieneného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 100/2017 z 29.11.2018 cit. „Dížník zo zmluvy o úvere, ktorému leasingová spoločnosť oznámila, že jej pohľadávka, ktorá sa stala predčasne splatnou v dôsledku vzniku poistnej udalosti na zaobstarávaní veci, bude znížená o predpokladané plnenie poisťovne, je aktívne vecne legitimovaný v spore proti poisťovni ako poistiteľovi obstarávaní veci a leasingovej spoločnosti ako poskytovateľovi úveru na zaobstaranie veci.“

Predpokladom je, že sa domáha, aby poisťovňa zaplatila poistné plnenie leasingovej spoločnosti s tým, že v rozsahu poskytnutého plnenia zaniká jeho povinnosť vrátiť leasingovej spoločnosti nezaplatenú časť úveru.“ V súvislosti s uvedenou právnou vetou autor polemizuje o prílišnej jej konkrétnej na daný konkrétny prípad, čoho dôsledkom môže byť polemika, či sa vzťahuje aj na iné ako úverové zmluvy, s inými veriteľmi ako leasingové spoločnosti, aj v inej situácii ako pri predčasnej splatnosti úveru a pod. s tým, že taktiež vyvoláva viaceré procesné otázky a to či oprávnená tretia osoba musí byť nevyhnutne stranou sporu ako žalovaný v druhom rade a či vo výroku rozsudku by malo byť uvedené, že plnením v prospech tretieho zaniká v rozsahu tohto plnenia zaniká povinnosť žalobcu voči tejto tretej osobe. Podľa autora je právna veta Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 5969/2017 z 12.12.2018, podľa ktorej „Pojištěný z odpovědnosti za škodu je oprávněn domáhat se v soudním řízení po pojistiteli toho , aby za něj uhradil škodu přímo poškozenému.“ s tým, že z jeho odôvodnenia je zřejmé, že tretia osoba nemusí byť stranou v spore.

Svojím doplnujúcim podaním z 09.11.2020 žalobkyňa k vyššie označenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 100/2017 z 29.11.2018 pre spresnenie uviedla, že v tomto konaní sa žalobca (poistený) „určujúcim petitom“ domáhal voči poisťovni ako žalovanej v 1. rade určenia, že žalovaná v 1. rade je povinná namiesto žalobcu poskytnúť plnenie z poistnej udalosti (odcudzenie vozidla) v prospech leasingovej spoločnosti ako žalovanej v 2. rade s tým, že Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí, zvrátiac zamietavé rozhodnutia súdov nižšej inštancie, vyslovil že inak by žalobca nemal k dispozícii žiadny iný právny prostriedok ochrany, ktorým by ovplyvnil správanie sa žalovaných - žalovanej v 1. rade (poisťovňa) spočívajúce v odmietnutí poistného plnenia a u žalovaného 2. (leasingová spoločnosť) spočívajúceho v nevdli domáhať sa sama nároku z poistného plnenie súdnou cestou proti žalovanej v 1. rade (poisťovňa), keď svojej pohľadávky sa mohla ľahšou cestou bez súdneho sporu domôcť zosplatnením úveru od žalobcu, t.j. v prípade nepripustenia žaloby v prospech tretieho by bola vylúčená možnosť súdneho prieskumu opodstatnenosti odmietnutia poistného plnenia. Súčasne žalobkyňa podotkla, že Najvyšší súd SR poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 31/04, podľa ktorého medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie ústavou sťažovateľovi garantovaného práva (zrejme na spravodlivý súdny proces, pozn. súdu) a preto v takomto prípade je treba zákon vykladať tak, aby toto základné právo nielenže nebolo porušené, ale aby bolo garantované.

7. Žalovaní 1/ - 3/ k stanovisku (replike) žalobkyne, vo svojom podaní (duplika) doručenom okresnému súdu 21.12.2020 uviedli, že majú za to, že žalobkyňa podanou žalobou náležite preukázala nárok uplatňovaný v ich prospech od žalovanej 4/ a to aj s odkazom na predloženú judikatúru, ktorú žalovaní 1/ - 3/ považujú za názorový a právny rámec pre postup o nároku uplatnenom žalobou žalobkyne, ktorá žaloba je dôsledkom nerešpektovania zákonných a zmluvných povinností žalovanou 4/, v snahe zbaviť sa judikovaných dlhov žalobkyne, avšak žalobkyňou predložené judikáty by mali byť ukážkou toho, ako by mala byť poskytnutá súdna ochrana žalobkyne a žalovaným 1/ - 3/ pred cit. „... nezákonnou omisívnosťou poisťovne.“ Žalovaní 1/ - 3/ s poukazom na konštatovania vyslovené Krajským súdom v Prešove v odôvodnení rozsudku sp. zn. 6 Co 262/2016 z 19.12.2017 (vydaný v pôvodnom konaní) vyjadrujú presvedčenie, že nemožno mať pochyby, ako by malo byť o žalobe žalobkyne rozhodnuté s tým, že citáciou poukazujú na dôvodnosť žalobkyňou predložených revolučných judikátov s tým, že vyvodzujú záver, že jedine žalobkyňou podaná žaloba v prospech žalovaných 1/ - 3/, ako tretej osoby, je jediným a možným právnym prostriedkom ich ochrany proti nečinnosti žalovanej 4/, pretože inak v právnom poriadku Slovenskej republiky niet účinného právneho prostriedku nápravy proti ľubovli žalovanej 4/.

8. Žalovaná 4/ sa k stanovisku (replike) žalobkyne vyjadrila v podaní (duplika) doručenom okresnému súdu 10.12.2020, pričom na margo žalobkyňou prezentovanej judikatúry uviedla, že pokiaľ sa jedná o nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 3009/17 z 09.10.2018 tak ten riešil od prípadu žalobkyne diametrálne odlišnú situáciu, pretože v označenom náleze bola riešená otázka aktívnej legitímácie žalobkyne (sťažovateľky), pričom sa jednalo o spor z tzv. bankopoistenia, t.j. nárok vyplýval zo zmluvy, z ktorej žalobkyňa (sťažovateľka) nemala priamy právny nárok na plnenie poistného plnenia, zatiaľ čo v prípade žalobkyne otázka jej aktívnej legitímácie nie je spornou a v danom prípade sa jedná o nárok plynúci priamo zo zákona (zákon o PZP), ktorý nárok je priamym právnym nárokom žalovaných 1/ - 3/ voči žalovanej 4/, ktorý nárok si však žalovaní 1/ - 3/ voči žalovanej 4/ neuplatnili, a napokon kým v konaní analyzovanom označeným nálezom sa žalobkyňa (sťažovateľka) domáhala plnenia pre seba, tak v tomto konaní sa žalobkyňa domáha priznania plnenia v prospech žalovaných 1/ - 3/. Teda podľa žalovanej 4/, je právne postavenie účastníkov konania v oboch prípadoch odlišné, tak ako je tomu aj

pokiaľ ide o žalobkyňou prezentované ako obdobné, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 100/2017 z 29.11.2018, ktorá vec je s danou vecou skutkovo aj právne odlišná, pretože v označenom konaní sa nároku na plnenie domáhala poškodená osoba, kým v tomto konaní sa nároku domáha škodca. Žalovaná 4/ tiež uviedla, že v čase kedy bola žalovaná 4/ vyzvaná na vstup do konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 71/2010, toto odmietla, pretože v aplikačnej súdnej praxi prevládala názor, že poškodený v rámci zákona o PZP sa nemôže domáhať voči poisťovni aj náhrady nemajetkovej ujmy, avšak podľa žalovanej 4/ poškodení žalovaní 1/ - 3/ mohli aj v tej dobe svoju žalobu kedykoľvek rozšíriť aj voči žalovanej 4/, avšak napriek tomu, že boli aj kvalifikovane právne zastúpení advokátom tak neučinili. V súvislosti s článkom z Bulletinu slovenskej advokácie č. 1 - 2/2020, žalovaná 4/ uviedla, že sám jeho autor podotkol, že právna veta formulovaná Najvyšším súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 100/2017 z 29.11.2018 je príliš kazuistická (konkrétna) čo obmedzuje možnosť jej aplikácie iba na špecifické prípady a tiež vyvoláva množstvo procesných otázok a pochybností, či sa tento prípad môže vzťahovať aj na iné ako úverové zmluvy, s inými veriteľmi ako leasingovými spoločnosťami a v inej situácii ako pri zosplatnení úveru. Taktiež rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Copr/2/2016 z 21.12.2017 formulovalo iba možnosť postupu podania žaloby v prospech tretieho, avšak v praxi súdov je to len neoverená konštrukcia, pričom tak či onak prvostupňové, ale aj druhostupňové rozhodnutie je záväzným len pre účastníkov dotknutého konania a nemá povahu všeobecnej záväznosti aj pre iné prípady, nehovoriac, že jedno rozhodnutie ešte netvorí aplikačnú prax. Žalovaná 4/ tiež uviedla, že ak žalobkyňa argumentuje existenciou zákonnej medzery pri úprave vzťahov medzi poisteným, poisťovňu a poškodeným, tak tu sa podľa žalovanej 4/ o žiadnu medzeru nejedná a keby si žalobkyňa a žalovaní 1/ - 3/ riadne a včas uplatnili svoj nárok voči žalovanej 4/, mohli sa ich už skôr úspešne domôcť cit. „... a to bez toho, aby teraz krkolomne bez riadnej opory v zákonom stave a bez zásahu do štandardných nástrojov pristupovali k uplatneniu nárokov využívajúc značne rozšírený výklad práva, ktorý sa neprípustne odchyľuje od svojej podstaty, ktorej má slúžiť.“ Žalovaná 4/ tiež uviedla, že ak by mala byť zaviazaná k žalovanému plneniu, tak si v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona o PZP si uplatňuje voči žalobkyňi na započítanie celú žalovanú sumu, na regresnú náhradu (preplatenie) ktorej voči žalobkyňi má žalovaná 4/ v zmysle označeného ustanovenia zákona o PZP plný nárok, keďže dopravnú nehodu, pri ktorej nemajetková ujma vznikla, žalobkyňa spôsobila pod vplyvom alkoholu, takže konečným dôsledkom tohto započítania by bolo, že žalovanú 4/ nie je možné zaviazat' k jej úhrade žalovaným 1/ - 3/. Napokon žalovaná 4/ opakovane uplatnila námietku premlčania uplatneného nároku, keďže od vzniku poisťnej udalosti podľa § 104 OZ, podľa ktorého pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poisťnej udalosti, už premlčacia doba uplynula, pričom žalobkyňa si žalovaný nárok uplatňuje titulom zmluvy o PZP, t.j. titulom poisťného plnenia, pre poskytnutie ktorého je rozhodný okamih vzniku poisťnej udalosti, bez ohľadu na to, kedy bola táto poisťná udalosť poisťovni oznámená, resp. kedy sa poisťné plnenie stalo splatným, teda kedy došlo k vzniku nároku (napr. Najvyšší súd ČR sp. zn. 25 Cdo 3771/2008 z 23.02.2011), preto podľa žalovanej 4/ tvrdenie žalobkyne, že právo voči poisťovni sa nemôže premlčať skôr ako voči poistenému, nemá oporu v právnom poriadku. Vzhľadom na uvedené žalovaná 4/ navrhuje žalobu zamietnuť a priznať jej voči žalobkyňi 100 % nárok na náhradu trov konania.

9. Okresný súd v danej veci nariadil pojednávanie na 30.06.2021, na ktorom právny zástupca žalobkyne zotrval na podanej žalobe tak, ako bola podaná a ktorú žalobkyňa tak právne ako aj skutkovo riadne odôvodnila s poukazom na aj keď doposiaľ ojedinelú judikatúru súdov Slovenskej a Českej republiky, predovšetkým s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/262/2016. V uvedenej judikatúre sa nachádzajú odpovede ako postupovať, keď z PZP povinná poisťovňa odmieta vstúpiť do konania a uhradiť si svoje záväzky z PZP, poukázal, že v pôvodnom konaní okresného súdu sp. zn. 2C/71/2010, v ktorom bola ustálená suma nemajetkovej ujmy, mali žalobcovia, t.j. v tomto konaní žalovaní 1/ - 3/ na výber, proti komu žalobu podajú s tým, že ak si zvolili škodcu, t.j. žalobkyňu, podľa žalobkyne to nezbavuje poisťovňu povinnosti plniť si svoje záväzky z PZP, keďže aj v zmysle v minulosti účinnej vyhlášky č. 423/91 Zb., bolo možné ohľadom nárokov z poistenia spojených s prevádzkou motorových vozidiel žalovať iba poisteného. Žalobkyňa je zamestnaná v ČR.

Na pojednávaní 30.06.2021 právny zástupca žalovaných 1/ - 3/ sa v celom rozsahu pridržiava svojich skorších písomných vyjadrení, žalobou uplatnený nárok považuje za dôvodný a preukázaný, čo do základu, ako aj do jeho výšky a to s poukazom predovšetkým na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/262/2016, v ktorom krajský súd v ods. 23 uviedol, cit: „Pokiaľ bola v súdnom konaní osoba zodpovedná za spôsobenú nemajetkovú ujmu právoplatne zaviazaná na jej náhradu, momentom právoplatnosti súdneho rozhodnutia jej vzniká nárok požadovať splnenie jej dlh poisťovňou. Za stavu, že poisťovňa odmieta poskytnúť plnenie, poskytnutia poisťného plnenia sa osoba zodpovedná za vznik ujmy môže domáhať súdnou cestou“, ako aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn.

8Cdo 100/2017. Žalobu považuje za dôvodnú, navrhuje jej vyhovieť a k povinnosti nahradiť trovy konania zaviazat' iba žalovanú 4/, keďže žalobkyňa si túto náhradu voči žalovaným 1/ - 3/ neuplatnila. Uviedol, že ak sa chcela žalovaná 4/ brániť a namietat' proti žalovanému nároku, mala tak urobiť v pôvodnom konaní o náhrade nemajetkovej ujmy. Žiadne z argumentov žalovanej 4/ nie sú spôsobilé objektívne spochybnit' aplikovateľnosť predložených judikátov, jedná sa iba o subjektívne názory žalovanej 4/ bez objektívnych dôvodov, to že v konaní Najvyššieho súdu ČR žalobkyňa nemala exekučný titul, je irelevantný a nie je dôvod, aby sa okresný súd závermi tohto rozhodnutia neriadil; Krajský súd v Prešove vyjadril svoj právny názor na vec v odsekoch 23 a 24 svojho rozhodnutia a tieto závery neboli doposiaľ vyvrátené, pričom názory žalovanej 4/ na toto rozhodnutie považuje iba za jej subjektívny názor a ak žalovaná 4/ mala nejaké námietky proti tomuto rozhodnutiu, mohla ich uplatniť ako vedľajší účastník v pôvodnom konaní. Na dopyt súdu, kto je pánom sporu v akomkoľvek spore uviedol, že pánom sporu, pokiaľ ide o dispozíciu so žalobou, je žalobca.

Na pojednávaní 30.06.2021 právna zástupkyňa žalovanej 4/ namietala nedôvodnosť žaloby a pridrža sa svojich skorších vyjadrení. V súvislosti s argumentáciou právneho zástupcu žalobkyne, že žalovaná 4/ odmietla vstúpiť do skoršieho konania, v ktorom sa ustalovala suma nemajetkovej ujmy, uviedla, že to vyplývalo z právnej úpravy, avšak ak by aj bola vstúpila do tohto skoršieho konania, či už ako intervenient, alebo ako vedľajší účastník na strane žalovanej (v tomto konaní žalobkyne), žiadne súdne rozhodnutie by ju v tomto procesnom postavení intervenienta alebo vedľajšieho účastníka nezaviazovalo, takže v konečnom dôsledku, aj keby bola v uvedenom procesnom postavení do pôvodného konania vstúpila, nič by to na veci nezmenilo oproti aktuálnej situácii. V režime PZP si poškodený môže vybrať, koho bude žalovať, v danom prípade si poškodení ako páni sporu v pôvodnom konaní sami vybrali, že zažalujú iba škodcu a teda musia z takto podanej žaloby znášať aj dôsledky. Podanie predmetnej žaloby žalovaná 4/ považuje až za obchádzanie zákona a to aj z hľadiska inštitútu premlčania s tým, že spresnila, že pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, tam už uplynula trojročná lehota od poistnej udalosti a taktiež pokiaľ ide o poistné plnenie z PZP, tam už taktiež uplynula trojročná lehota od uplynutia roku po poistnej udalosti. Uviedla, že súdna prax v oblasti obdobných žalôb v prospech tretích osôb nie je rozvinutá, pričom ani sám právny poriadok túto žalobu nepomenúva, ani nepozná a jej pripustenie nahrádza iba súdna prax. V súvislosti s uvedeným má za to, že rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 5969/2017 sa týka úplne inej skutkovo a právne konštruovanej veci, zatiaľ čo v zmienenom judikáte žalobca nemal k dispozícii už právoplatné súdne rozhodnutie, ktorým by bola judikovaná škoda tak v danom prípade žalovaní 1/ - 3/ už takýmto judikátom disponujú. Odlišná skutková a právna situácia bola riešená aj v rozhodnutí Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 3009/17, kde žalobkyňa, ktorá nemala priamy nárok voči poisťovni, podanou žalobou sa na jednej strane snažila donútiť nečinnú poisťovňu, aby plnila banke, t.j. nahrádzala pasivitu banky aj poisťovne. V súvislosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/100/2017 v prvom rade podotkla, že úlohou Najvyššieho súdu SR ako vyššej súdnej autority by malo byť zjednocovanie súdnej praxe a jej zovšeobecňovanie tak, aby tieto všeobecné závery boli aplikovateľné na viacero prípadov s obdobnými prvkami a teda ak by Najvyšší súd SR aj týmto rozhodnutím mienil zjednotiť súdnu prax, jeho závery by boli všeobecnejšie a nie kazuistické, ako v tomto prípade. Pokiaľ ide o rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/262/2016, má za to, že krajský súd v danom prípade prekročil svoju kompetenciu odvolacieho súdu a načrtnol iba možný postup v danej veci. Na margo konštatovania Krajského súdu v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co 262/2016, že ak žalovaná 4/ chcela uplatniť námietku premlčania, mala tak urobiť v pôvodnom konaní, v ktorom sa rozhodovalo na náhrade nemajetkovej ujmy, uviedla, že toto tvrdenie je rozporným z dôvodu, že žalovaná 4/ nemohla a ani nechcela namietat' premlčanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uplatneného v pôvodnom konaní okresného súdu sp. zn. 2C/71/2010, pretože vzhľadom na to, že dopravná nehoda sa stala 01.04.2007, tak v tomto pôvodnom konaní, v ktorom bola žaloba podaná 30.03.2010 tento nárok ani premlčaný nebol a teda jeho premlčanie ani nebolo možné namietat' s tým, že sa napokon nestretla ani s tým, žeby intervenient namietal premlčanie uplatneného nároku voči sporovej strane, na ktorej strane v konaní ako intervenient vystupuje. Zdôraznila, že žalovaná 4/ uplatňuje námietku premlčania voči nároku uplatňovanom v tomto súdnom konaní a nie v pôvodnom súdnom konaní. Taktiež pokiaľ ide o rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16CoPr 2/2016, aj v danom prípade sa jedná iba o ojedinelý a nezovšeobecnený názor krajského súdu, ktorý sa neobjavil v rozhodnutí žiadneho súdu vyššej inštancie. Pokiaľ ide o právny zástupcom žalobkyne tvrdenému rozporu s dobrými mravmi v súvislosti s námietkou premlčania uviedla, že žalobkyňa nijako tento ňou tvrdý rozpor nezdôvodnila s tým, že existujúca judikatúra má zato, že uplatnenie námietky premlčania sa považuje za v rozpore s dobrými mravmi v prípade zneužitia práva, avšak v danom prípade žalovaná 4/ právo nezneužila, pretože je v procesnom postavení žalovanej a teda nie je pánom sporu, takže nevytvorila podmienky na uplatnenie uvedenej námietky s tým, že podotkla, že v pôvodnom

súdnom konaní boli tak žalobkyňa ako aj žalovaní 1/ - 3/ kvalifikovane právne zastúpení. Zdôraznila, že žalobkyňa, ako ani žalovaní 1/ - 3/ nepredniesli žiadne vlastné relevantné právne zdôvodnenie uplatneného nároku a v tomto smere poukázali iba na zopár judikátov, pričom navyše náš právny poriadok nimi riešenú problematiku ani nepozná. Z uvedených dôvodov navrhuje žalobu zamietnuť a žalovanej 4/ priznať nárok na náhradu trov konania.

10. Okresný súd vykonal dokazovanie vyjadreniami sporových strán, ako aj sporovými stranami predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

11. Okresný súd Bardejov svojím rozsudkom č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 rozhodol, že žalovaným 1/ - 3/ (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 boli žalobcami), ako pozostalým deťom po ich zomrelých oboch rodičoch, ktorí zomreli v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalobkyne (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 bola žalovaná), ktorým spôsobila smrteľnú dopravnú nehodu, priznáva voči žalobkyňi náhradu im vzniknutej nemajetkovej ujmy a to pre žalovaných 1/ a 2/ v sume po 21 000,- Eur a pre žalovaného 3/, ktorý bol v čase žalobkyňou spôsobenej dopravnej nehody maloletým, priznal nemajetkovú ujmu v sume 24 000,- Eur. Okresný súd v odôvodnení označeného rozsudku podotkol, že žalobcovia 1/ - 3/ (v tomto konaní sú žalovanými 1/ - 3/), navrhli vstup ČSOB poisťovne, a.s. (v tomto konaní žalovaná 4/) do konania o náhradu nemajetkovej ujmy vedeného pod sp. zn. 2 C 71/2010 ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, avšak ČSOB poisťovňa, a.s. so svojim vedľajším účastníctvom vyjadrila nesúhlas, preto s ňou okresný súd v tomto konaní ako s vedľajším účastníkom nemohol konať.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) svojím rozsudkom č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017 o odvolaní žalovanej (v tomto konaní je žalobkyňou, pozn.), podanom proti výrokom rozsudku okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 rozhodol tak, že vo vyhovujúcich výrokoch o priznanej nemajetkovej ujme, označený rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a odvolanie žalovanej proti zamietavému výroku odmietol, z dôvodu, že týmto zamietavým výrokom, ktorým bola čiastočne zamietnutá žaloba žalobcov 1/- 3/ voči žalovanej, bolo tak v podstate rozhodnuté v prospech žalovanej a teda vo vzťahu k tomuto výroku nebola osobou oprávnenou na podanie odvolania. Popri odôvodnení tohto svojho rozhodnutia krajský súd vo svojom rozsudku tiež uviedol cit. „V prípade, že vozidlo, ktorého prevádzkou bola spôsobená nemajetková ujma bolo v čase nehody povinne zmluvne poistené v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z., náhrada nemajetkovej ujmy je krytá predmetným poistením a je plne opodstatnené požadovať jej splnenie zo strany príslušnej poisťovne. Pokiaľ bola v súdnom konaní osoba zodpovedná za spôsobenú nemajetkovú ujmu právoplatne zaviazaná na jej náhradu, momentom právoplatnosti súdneho rozhodnutia jej vzniká nárok požadovať splnenie jej dlhu poisťovňou. Za stavu, že poisťovňa odmieta poskytnúť plnenie, poskytnutia poistného plnenia sa osoba zodpovedná za vznik ujmy môže domáhať súdnou cestou.

Pokiaľ ČSOB poisťovňa, a.s. mala v úmysle namietať prípadné premlčanie, resp. vzniesť iné námietky a argumenty vo veci samej (či už vo vzťahu k žalobcom alebo žalovanej), nič jej nebránilo vstúpiť do konania a zabezpečiť tým, aby súd pri rozhodovaní zohľadnil aj prostriedky procesnej obrany poisťovne. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobcovia aj žalovaná majú za to, že poisťovňa je subjektom, ktorý mal a má právny záujem na výsledku sporu s poukazom na skutočnosť, že nárok uplatnený v predmetnom konaní je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V kontexte dobrých mravov sa námietka premlčania nejaví v predmetnej veci ako korektná.“

13. Rozsudok okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017, nadobudli právoplatnosť 10.02.2018.

14. Uznesením č. k. 2 C 71/2010-227 z 24.04.2018 okresný súd rozhodol, že žalobcom 1/ - 3/ (v tomto konaní sú žalovanými 1/ - 3/, pozn.) priznáva voči žalovanej (v tomto konaní je žalobkyňou, pozn.) nárok na náhradu trov konania vedeného pod sp. zn. 2 C 71/2010 a uznesením č. k. 2 C 71/2010 - 255 z 10.10.2018 okresný súd rozhodol, že žalobcom 1/ - 3/ (v tomto konaní sú žalovanými 1/ - 3/, pozn.) priznáva túto náhradu v sume 3 433,20 Eur.

15. Listom z 21.05.2009 žalovaná 4/ (ČSOB poisťovňa a.s.) oznámila žalovanej 2/, že jej v súlade s platnými právnymi predpismi priznáva poistné plnenie spočívajúce v ňou vynaložených nákladoch na pohreb zosnulých jej rodičov a to v sume celkovo 3 078,02 Eur, ktoré budú žalovanej 2/ poukázané na ňou vedené číslo účtu.

16. Listom z 12.02.2018 označeným ako cit. „Oznámenie, zaslanie rozhodnutia a výzva na plnenie“ a listom zo 14.09.2018 označeným ako cit. „Posledná výzva na plnenie“, právny zástupca žalobkyne vyzýval žalovanú 4/ (ČSOB poisťovňa a.s.) na cit. „... plnenie z PZP ...“ v zmysle výrokovvej časti rozsudku okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 a s poukazom na body 20. až 25. (viď citácia vyššie, pozn.) rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017.

17. V zmysle záverov rozsudku okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015 a rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017, vyzýval žalovanú 4/ (ČSOB poisťovňa a.s.) na plnenie aj právny zástupca žalovaných 1/ - 3/ a to listami zo 04.11.2019 a z 15.08.2018.

18. Listom z 11.08.2009 žalovaná 4/ vyzvala žalobkyňu, aby jej podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, regresne uhradila 10 294,31 Eur, t.j. to, čo žalovaná 4/ za žalobkyňu už vyplatila ako poistné plnenie na náhradu škody, spôsobenej pri žalobkyňou zavinenej dopravnej nehode z dôvodu, že túto žalobkyňa spôsobila riadením osobného motorového vozidla pod vplyvom alkoholu.

Listom z 25.10.2010, označeným ako urgencia, žalovaná 4/ opakovane vyzvala žalobkyňu, aby jej podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, regresne uhradila 10 294,31 Eur + 5 717,82 Eur, t.j. to, čo žalovaná 4/ za žalobkyňu už vyplatila ako poistné plnenia na náhradu škody, spôsobenej pri žalobkyňou zavinenej dopravnej nehode z dôvodu, že túto žalobkyňa spôsobila riadením osobného motorového vozidla pod vplyvom alkoholu.

19. Zo súdnou exekútkou vydaných potvrdení o stave exekučných konaní sp. zn. 281 EX 289/2018; sp. zn. 281 EX 270/2018; sp. zn. 281 EX 272/2018 a sp. zn. 281 EX 417/2019; vyplýva, že v týchto exekučných konaniach sa v tomto konaní žalovaní 1/ - 3/ ako oprávnení z exekúcie, domáhajú od v tomto konaní žalobkyne, ako povinnej z exekúcie zaplataenia im finančných nárokov s tým, že ku dňu vystavenia týchto potvrdení 30.06.2021 nebola v týchto konaniach v prospech žalovaných 1/ - 3/ vymožená žiadna finančná čiastka, pričom podľa zistenia súdnej exekútky žalobkyňa ako povinná z exekúcií nevlastní majetok s tým, že je zamestnaná a to do 15.07.2018 v spoločnosti SERVICE s.r.o. v Košiciach (neaktuálne zistenie, keďže právny zástupca žalobkyne aj vo svojom písomnom vyjadrení a aj na pojednávaní uviedol, že žalobkyňa pracuje v Českej republike, pozn. súdu).

20. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.“

21. Podľa § 137 písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) „Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti.“

22. Podľa § 440 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení účinnom ku dňu vzniku poistnej udalosti (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) „Kto zodpovedá za škodu spôsobenú zavinením iného, má proti nemu postih.“

23. Podľa § 822 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poistiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.“

24. Podľa § 823 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Náhradu platí poistiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poistiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.“

25. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“) v znení účinnom v rozhodnom čase „Tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária").“

26. Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP v znení účinnom v rozhodnom čase „Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.“

27. Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP v znení účinnom v rozhodnom čase „Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,

d) ušlého zisku.“

28. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP v znení účinnom v rozhodnom čase „Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.“

29. Podľa § 11 ods. 4 zákona o PZP v znení účinnom v rozhodnom čase „Poisťovateľ bez zbytočného odkladu ustanoví poistenému na základe jeho písomnej žiadosti právneho zástupcu v konaní o náhradu škody pred súdom, na ktorú sa vzťahuje poistenie zodpovednosti.“

30. Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o PZP v znení účinnom v rozhodnom čase „Poisťovateľ má proti poistníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu úmyselne alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky.“

31. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP v znení účinnom v rozhodnom čase „Náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.“

32. Podľa § 15 ods. 2 zákona o PZP v znení účinnom v rozhodnom čase „Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.“

33. Podľa § 100 ods. 1 OZ „Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“

34. Podľa § 101 OZ „Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.“

35. Podľa § 104 OZ „Pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.“

36. Podľa § 106 ods. 2 OZ „Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.“

37. Podľa § 202 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) v znení účinnom ku dňu podania odvolania proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 C 71/2010 z 28.09.2015 (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) „Odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.“

38. Podľa § 212 ods. 1 a 2 OSP v znení účinnom v rozhodnom čase „Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Súd nie je viazaný rozsahom odvolania

a) vo veciach, v ktorých možno začať konanie bez návrhu,

- b) v prípadoch, keď od rozhodnutia o napadnutom výroku je závislý výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,
- c) v prípadoch, keď ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že rozhodnutie sa musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, a kde platia úkony jedného z nich aj pre ostatných (§ 91 ods. 2), hoci odvolanie podal len niektorý z účastníkov,
- d) ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.“

39. V danom prípade sa žalobkyňa podanou žalobou domáha voči žalovanej 4/ (poisťovni), aby titulom PZP jej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, uhradila za žalobkyňu škodu a to konkrétne nemajetkovú ujmu, žalovaným 1/ - 3/, ktorí ju ako poškodení utrpeli, v dôsledku žalobkyňou pod vplyvom alkoholu zavinennej dopravnej nehody, u žalovanej 4/ v rámci PZP poisteným motorovým vozidlom a to tým, že pri tejto dopravnej nehode došlo k usmrteniu oboch rodičov žalovaných 1/ - 3/ a ktorý nárok na nemajetkovú ujmu bol žalovaným 1/ - 3/ už právoplatne priznaný (judikovaný) v nimi (rozumej v tomto spore žalovanými 1/ - 3/) iniciovanom spore voči žalobkyňi (škodca), ktoré bolo vedené okresným súdom pod sp. zn. 2 C 71/2010 v spojení s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 6 Co 262/2016 z 19.12.2017 (ďalej tiež aj len „pôvodné konanie“).

40. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v tomto prípade nebolo medzi stranami sporu rozporovaným jednako to, že osobné motorové vozilo, prevádzkou ktorého žalobkyňa dopravnú nehodu 01.04.2007 spôsobila, bolo uvedené v poisťovnej zmluve o PZP uzavretej so žalovanou 4/ a teda, že na žalobkyňu sa vzťahovalo poistenie zodpovednosti z tohto PZP a jednako nebolo sporným ani to, že v rámci PZP, povinnosť žalovanej 4/, ako poisťovne nahradíť za poisteného poškodenému škodu na zdraví, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, zahŕňa aj povinnosť zaplatiť poškodenému nemajetkovú ujmu.

41. Aj keď, ako už bolo uvedené, žalovaná 4/ (poisťovňa) v tomto konaní nepopierala, že povinnosť poisťovne všeobecne nahradíť podľa cit. § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, za poisteného z PZP poškodenému škodu na zdraví (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, § 444 OZ) v sebe zahŕňa aj povinnosť nahradíť nemajetkovú ujmu, okresný súd predsa len, vzhľadom na ešte donedávna v tejto otázke pretrvávajúce antagonistické právne názory, pre komplexnosť veci poukazuje na najnovšie rozhodnutie Ústavného súdu SR k tejto problematike sp. zn. I. ÚS 310/2019 z 20.08.2019, podľa rozhodných pasáží odôvodnenia ktorého cit.

«Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia označených práv rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým bolo zamietnuté jej dovolanie proti rozsudku krajského súdu, ktorým bola v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy sťažovateľke ako žalovanej v 2. rade a žalovanému v 1. rade uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi v 1. rade sumu 5 000 € a žalobcovi v 2. rade sumu 4 000 € ako nemajetkovú ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv pozostalých obetí dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. (...)

Z námietok uvedených v sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka sa zo strany ústavného súdu domáha prehodnotenia právnych záverov najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorý pri výklade pojmu škoda pre účely zákona o povinnom zmluvnom poistení, vychádzajúc z chápania tohto pojmu v súlade s komunitárnym právom, konštatoval, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv predstavovaných právom na súkromný a rodinný život, spôsobený blízkej osobe obeť dopravnej nehody, pričom v danom prípade je daná pasívna legitímácia sťažovateľky ako poisťovne vykonávajúcej PZP zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. (...)

V súvislosti so sťažovateľkou nastolenou právnou otázkou, teda (ne)možnosťou eurokonformného výkladu nemajetkovej ujmy podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení ústavný súd odkazuje na odôvodnenie nálezu sp. zn. II. ÚS 695/2017 z 5. decembra 2018, v ktorom sa podrobne zaoberal najmä otázkou, či vnútroštátna právna úprava nebráni extenzívnemu výkladu pojmu „škoda na zdraví“ uvedenému v zákone o povinnom zmluvnom poistení v súlade so znením a cieľmi tzv. troch motorových smerníc [smernicou Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, smernicou Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, smernica Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (spoločne ďalej len „motorové smernice“)], v súčasnosti nahradených

platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti tak, aby sa plne dosiahol nimi sledovaný výsledok.

V spomínanom rozhodnutí ústavný súd po obsiahlom odôvodnení a s poukazom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora, ktorá vymedzila obsah pojmu „škoda na zdraví“ tak, že pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy, dospel k záveru, že všeobecné súdy sú povinné zabezpečiť uplatnenie únieového práva, pričom jedným z nástrojov systémového prepojenia únieového práva s právnym poriadkom členského štátu je zásada eurokonformnej interpretácie, teda výklad vnútroštátnych právnych predpisov prijatých na vykonanie príslušnej smernice tak, aby viedli k výsledku požadovanom touto smernicou. Ústavný súd zaujal v predmetnom rozhodnutí stanovisko aj k sťažovateľkou akcentovaným súvislostiam právnej úpravy škody na zdraví obsiahnutej v zákone o povinnom zmluvnom poistení a právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku, uzatvárajúc, že Občiansky zákonník s pojmom škoda nespája iba materiálnu škodu, a preto nič nebráni extenzívnemu výkladu tohto pojmu. Potom nemožno hodnotiť aplikáciu únieového práva všeobecným súdom ako aplikáciu „contra legem“, pretože výklad pojmu „škoda na zdraví“ podľa § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení nesmie byť popretím ústavného princípu, podľa ktorého majú byť vnútroštátne právne predpisy interpretované v súlade s princípmi európskej spolupráce a integrácie.

Ústavný súd tiež zdôrazňuje skutočnosť, že do zákona o povinnom zmluvnom poistení boli implementované už označené smernice, čo odôvodňuje nevyhnutnosť vykladať príslušné ustanovenia zákona o povinnom zmluvnom poistení vo svetle znenia a cieľov implementovaných smerníc tak, aby sa týmto výkladom zaručila ich úplná účinnosť (k tomu pozri napr. rozsudok Súdneho dvora z 10. 4. 1984, Dorit Harz proti Deutsche Tradax GmbH, 79/83, ECLI:EU:C:1984:155, bod 26). (...)

Ústavný súd tiež konštatuje, že aj z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci Haasová, ktorého vplyv na judikatúru všeobecných súdov Slovenskej republiky sťažovateľka analyzovala, vyplynulo, že aj napriek rôznym jazykovým verziám čl. 1 ods. 1 druhej smernice a čl. 1 tretej smernice sa uvedené ustanovenia smerníc snažia najmä o posilnenie ochrany obetí, takže za týchto okolností treba uplatniť extenzívny výklad uvedených pojmov, a medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, treba zahrnúť aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore (pozri body 47 až 50 rozsudku Súdneho dvora vo veci Haasová).

Ústavný súd už v minulosti v obdobnej veci (pozri uznesenie sp. zn. III. ÚS 646/2015 zo 16. decembra 2015) zdôraznil, že Súdny dvor síce vo veci Haasová nepodal výklad vnútroštátneho práva (nieť pochýb o tom, že uvedené nie je ani v jeho právomoci), akcentoval však, že ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) umožňujú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (body 57 a 58 rozsudku Súdneho dvora vo veci Haasová).

Ústavný súd preto konštatuje, že prísne formalistické odlíšenie „nemateriálnej ujmy spočívajúcej v zásahu do osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby od „škody v materiálnom slova zmysle“ podporené prípadným systematickým zaradením ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré regulujú „ochranu osobnosti“ (prvá časť Občianskeho zákonníka) a „náhradu škody“ (šiesta časť Občianskeho zákonníka), ako to prezentuje samotná sťažovateľka, nezodpovedá autonómnemu charakteru zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, tak ako to zvýraznil aj Súdny dvor v rozsudku vo veci Haasová, čo v konečnom dôsledku nenapĺňa ani účel, ktoré smernice transponované do vnútroštátneho právneho poriadku sledujú.

Ústavný súd ďalej dodáva, že Súdny dvor sa v odôvodnení rozsudku vo veci Haasová vysporiadal aj s argumentom sťažovateľky, v rámci ktorého poukázala na odlišné systematické zaradenie právnej úpravy nemajetkovej ujmy v rámci Občianskeho zákonníka, keď považoval za rozhodujúce iba to, že zodpovednosť poisteného na náhradu nemajetkovej ujmy podľa vnútroštátneho práva vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnú povahu, na základe čoho potom dospel k záveru, že „nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice“.

V reakcii na námietku sťažovateľky, že Súdny dvor vo veci Haasová poskytol iba výklad, ako sa majú motorové smernice vykladať pri ich implementácii do slovenského právneho poriadku, považuje ústavný súd za podstatné vo všeobecnej rovine tiež uviesť, že rozhodnutia Súdneho dvora v konaniach o predbežných otázkach predstavujú záväzný interpretačný nástroj pri rozhodovaní skutkovo a právne totožných vecí, pričom z povahy týchto rozhodnutí vyplýva, že tieto sú záväzné ako celok. V tejto súvislosti už len pre úplnosť ústavný súd zdôrazňuje, že rozsudok Súdneho dvora predstavuje aj pre ústavný súd záväzný výklad práva Európskej únie, ktorý má určujúci význam pri vymedzovaní obsahu

základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie aj v konaní o sťažnostiach (m. m. IV. ÚS 95/2010).

Ústavný súd tiež konštatuje, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 1/2016 z 31. júla 2017, na ktorý v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal najvyšší súd a ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 (R 61/2018), je výsledkom ustálenia právneho názoru najvyššej súdnej inštancie všeobecného súdnictva na otázku pasívnej vecnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a predstavuje judikatórny smer, ktorý síce nie je formálne záväzný, ale nie je ani bez normatívneho významu pre ďalšie vývoj rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vrátane najvyššieho súdu. Náznaky judikatórneho posunu a stabilizovaného posudzovania označenej problematiky v zmysle publikovaných právnych záverov vyplývajúci z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 1/2016 z 31. júla 2017 badať aj v ďalších súdnych rozhodnutiach.

K námietke sťažovateľky o porušení právnej istoty a zákazu retroaktivity v dôsledku uvedenej judikatórnej zmeny, ktorá nastala až po vzniku škodovej udalosti, z ktorej bola sťažovateľka zaviazaná na plnenie, ústavný súd poznamenáva, že judikatúra je právom v materiálnom zmysle, čo so sebou prináša i povinnosť súdov svoju judikatúru meniť spôsobom, ktorý nenaruší oprávnené očakávania adresátov právnych noriem. Zasadou vo všetkých štátoch s kontinentálnym právnym systémom práva (rovnako aj v systéme common law) je aplikácia novej sudcom vytvorenej normy na všetky aktuálne pred súdmi prebiehajúce kauzy (incidentná retrospektíva). Nový právny názor sa aplikuje do minulosti (retrospektívne). Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza. Nepripúšťa sa, aby na právne vzťahy z minulosti boli aplikované mylné právne názory. Zmena judikatúry sa deje s presvedčením, že predchádzajúca judikatúra bola nesprávnou interpretáciou práva. Zmena judikatúry je v tomto ohľade len opravou omylu vo výklade práva. Z tohto dôvodu nie je správny názor, že zmena judikatúry pôsobí retroaktívne. Retroaktivita sa spája s právnou normou ako všeobecne záväzným (normatívnym) pravidlom, kde sa uplatňuje princíp zákazu retroaktivity (spätnej pôsobnosti). Judikatúra nie je samostatným, originálnym ani normatívnym prameňom práva, akým je právna norma; judikatúra pôsobí vždy v súvislosti s prameňom práva, je jeho interpretáciou. Najvyššie súdy preferujú incidentnú retrospektívu s tým, že len v celkom špecifických prípadoch ochránia právnu istotu a legitímne očakávania adresátov právnej normy, spravidla pri aplikácii hmotnoprávnej normy (Bobek, M., Kühn, Z. a kol. Judikatura a právní argumentace. 2. vydání. Praha : Auditorium, 2013, ISBN 978-80-87284-35-3, s. 148 a s. 159).

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že pokiaľ najvyšší súd (a pred ním krajský súd i okresný súd) dospel k záveru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu „škoda na zdraví“ podľa § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení, čo bolo pre posúdenie otázky pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky v spore rozhodujúce, ústavný súd tento záver nepovažuje za arbitrárny ani inak ústavne neudržateľný (obdobne III. ÚS 610/2017, II. ÚS 847/2016).»

42. Uzavrúc uvedené, ostalo v konaní sporným, jednako to, (i) či sa žalobkyňa domáha žalovaného nároku voči žalovanej 4/ správne a zákonne formulovaným žalobným petitom a pri správnom „obsadení“ sporových strán a jednako, (ii) či si tento nárok žalobkyňa uplatnila voči žalovanej 4/ (poisťovni) riadne a včas, t.j. tak, aby aj žalovanej 4/ bolo, ako každej strane sporu, garantované základné ústavné právo na spravodlivý súdny proces.

43. V tomto smere dôvodnosť podania žaloby (uplatnenie si nároku riadne a včas) žalobkyňa odôvodňuje v prvom rade odvolávajúc sa na závery vyslovené v rozhodnutí krajského súdu č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017. Krajský súd označeným rozsudkom rozhodoval ako súd odvolací, proti rozsudku okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015, ktorým okresný súd vo výrokovej časti priznal žalovaným 1/ - 3/ (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 boli žalobcami) voči žalobkyňi (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 bola žalovanou), nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú im úmrtím oboch rodičov, pri žalobkyňou zavinenej dopravenej nehode, a to žalovaným 1/ a 2/ v sume po 21 000,- Eur a žalovanému 3/ v sume 24 000,- Eur, ďalej okresný súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a napokon posledným výrokom rozsudku rozhodol o trovách konania. V uvedených okolnostiach, okresný súd poznamenáva, že aj napriek tomu, že v zmysle cit. § 202 ods. 4 OSP v znení účinnom ku dňu podania odvolania proti uvedenému rozsudku okresného súdu, nebolo prípustným odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia, a contrario odvolanie bolo teda prípustným len proti výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia, pričom podľa v tomto rozhodnom čase účinného cit. § 212 ods. 1 OSP bol odvolací súd rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný a pritom sa v danej veci nejednalo ani o jednu z možností oslobodzujúcu odvolací súd od tejto viazanosti podľa cit. § 212 ods. 2 OSP, krajský súd napriek tomu, že okresný súd rozsudkom č. k. 2 C 71/2010-191 z

28.09.2015 výrokom nerozhodoval o vedľajšom účastníctve žalovanej 4/ (poisťovne) v tomto pôvodnom spore a ani o jej povinnosti plniť nemajetkovú ujmu za žalobkyňu (škodcu), ktoré otázky tak, podľa okresného súdu ani nemohli byť predmetom odvolacieho prieskumu, sa predsa len týmito otázkami krajský súd zaoberal (cit. vid'. vyššie), pričom konštatoval, že žalovanej 4/, ktorá odmietla vstúpiť do konania okresného súdu sp. zn. 2 C 71/2010 ako vedľajší účastník, nepochybne svedčal naliehavý právny záujem na výsledku tohto sporu a teda ak žalovaná 4/ chcela proti uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uplatniť prostriedky procesnej obrany (napr. premlčanie a iné) mala do tohto konania okresného súdu ako vedľajší účastník vstúpiť s tým, že krajský súd súčasne judikoval, že ak osoba zodpovedná za škodu spôsobenú pri dopravnej nehode bola súdnym rozhodnutím zaviazaná k jej náhrade voči poškodenému, tak momentom právoplatnosti tohto rozhodnutia je táto osoba „... plne opodstatnená...“ a môže požadovať splnenie tohto svojho dlhu poisťovňou titulom PZP a to či už cestou dobrovoľného plnenia alebo cestou súdu. Uvedené závery krajského súdu, ktorými podľa okresného súdu boli do značenej miery neprijateľne „prejudikované“ (predurčené) závery rozhodnutia okresného súdu v tomto súdnom konaní, bez ohľadu na právomoc okresného súdu rozhodnúť v tejto veci podľa zákona a Ústavy SR a nie podľa judikátu v predmetovo inej veci, tak pochopila aj žalobkyňa a žalovaní 1/ - 3/, ktorí uvedené závery krajského súdu uchopili ako nemennú a danú konštantu a jasný záver, a ako takých sa ich v tomto konaní aj argumentačne dovolávajú.

44. Vzhľadom na uvedené, však podľa okresného súdu uvedené konštatovania krajského súdu, s ohľadom na rozsah a obsah ním posudzovaného odvolania v interakcii na výrokovú časť odvolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu v pôvodnom konaní, môžu byť v tomto súdnom konaní vzhľadom na jeho predmet, ponímané nanajvýš iba ako „odporúčania“ a nie ako konštatovania predurčujúce (determinujúce) a zväzujúce rozhodovanie okresného súdu v tejto konkrétnej veci, tak ako to dôvodia aj žalobkyňa a aj žalovaní 1/ - 3/. Abstrahujúc (odmysliac si) tak závery o tom, čo mala či nemala žalovaná 4/ urobiť v skoršom konaní (sp. zn. 2 C 71/2010) o náhradu nemajetkovej ujmy, iniciovanom dopravnou nehodou poškodenými žalovanými 1/ - 3/ voči žalobkyňi, ktorá pri tejto dopravnej nehode škodu spôsobila, si z týchto záverov krajského súdu možno osvojiť iba ak „odporúčanie“ pre, za škodu zodpovednú žalobkyňu, o „možnosti“ domáhať sa žalobou voči žalovanej 4/ (poisťovni), titulom PZP, nároku na zaplatenie (preplatenie) škody a teda aj nemajetkovej ujmy spôsobenej poškodeným (žalovaným 1/ - 3/), za ktorú škodu (ujmu) je žalobkyňa v zmysle právoplatného rozsudku vo veci sp. zn. 2 C 71/2010 nepochybne zodpovedná. Uvedené „odporúčanie“ krajského súdu však automaticky neznamená, že žalobkyňa by mala byť bez ďalšieho, v tomto konaní aj úspešnou, tak ako to poňala žalobkyňa a aj žalovaní 1/ - 3/. Žalobkyňa uvedené „odporúčanie“ krajského súdu napokon aj využila a podala žalobu, iniciujúc toto konanie a na okresnom súde je, aby vzhľadom na okolnosti veci nezávisle posúdil, jednako či tento žalobkyňou uplatnený nárok je alebo nie je dôvodným a jednako či bol tento nárok, hoc aj by bol dôvodným, uplatnený voči žalovanej 4/ (poisťovni) riadne a včas.

45. Pokiaľ ide o dôvodnosť žalobou žalobkyne uplatneného nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy právoplatne už v prospech žalovaných 1/ - 3/ voči žalobkyňi judikovaného súdnym rozhodnutím zo skoršieho konania sp. zn. 2 C 71/2010, v tomto smere ani okresný súd konajúci v danej veci nemá žiadne pochybnosti o tom, že tento nárok je dôvodným a to tak z hľadiska jeho právneho základu, ako aj z hľadiska jeho charakteru. Pokiaľ ide totižto o jeho právny základ, tak okresný súd už aj úvodom podotkol, že v tomto konaní nebolo sporným, že žalobkyňa v čase vzniku poisťovej udalosti (dopravnej nehody 01.04.2007) nepochybne mala u žalovanej 4/ poistenú svoju zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla označeného v poisťovej zmluve, ktorého prevádzkou dopravnú nehodu žalobkyňa napokon aj spôsobila a teda titulom tohto PZP sa žalobkyňa na právnom základe vyjadrenom v cit. § 4 ods. 4 zákona o PZP, má právo voči žalovanej 4/ (poisťovni) domáhať, aby žalovaná 4/ za žalobkyňu zaplatenia poškodeným škodu, za ktorú je žalobkyňa zodpovedná. Tento žalobkyňou žalobou uplatnený nárok je dôvodným aj pokiaľ ide o jeho charakter, pretože, ako už bolo v tomto rozhodnutí konštatované titulom PZP, je poisťovňa podľa cit. § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP povinná za škodcu zaplatiť poškodenému aj škodu na zdraví, ktorou sa v materiálnom slova zmysle rozumie aj škoda (ujma) nemajetková, tak ako je tomu aj v tomto prípade.

46. Čo do uvedených parametrov, teda okresný súd považuje žalobou žalobkyne uplatnený nárok voči žalovanej 4/ (poisťovni) za dôvodný, avšak je nutné zaoberať sa ešte otázkou, či tento nárok, hoc aj je dôvodný, či teda tento nárok bol voči žalovanej 4/ uplatnený riadne a včas, pretože ako to vyplýva aj zo znenia návestia cit. § 4 ods. 2 zákona o PZP a aj z § 15 ods. 1 zákona o PZP, poistený (v danom prípade žalobkyňa) má právo, aby v rámci PZP poisťovateľ (čo je poisťovňa, v danom prípade žalovaná

4/) nahradil za neho poškodenému cit. „... uplatnené preukázané nároky ...“. Inými slovami, ak dôjde k poisťnej udalosti a škodca by mal voči poisťovni titulom PZP nárok na nahradenie škody za ktorú zodpovedá, tak poisťovňa je k takémuto plneniu povinná nie automaticky, ale je povinná takéto plnenie za škodcu poškodenému nahradiť iba ak, bol tento nárok u poisťovne či už samotným škodcom (§ 4 ods. 4 zákona o PZP) alebo priamo poškodeným (§ 15 ods. 1 zákona o PZP), riadne a včas uplatnený a súčasne (kumulatívne) aj preukázaný. A z uvedeného dôvodu, ak si dopravnou nehodou poškodení žalovaní 1/ - 3/, titulom PZP žalobkyne, priamo u žalovanej 4/ (poisťovňa) uplatnili nárok na náhradu (preplatenie) im, nimi vynaložených nákladov za pohreb pri dopravnej nehode zomrelých ich rodičov a tento nárok bol nie len uplatnený, ale bol aj preukázaný napr. faktúrami a pod., tak žalovaná 4/ titulom svojej zákonnej povinnosti im toto plnenie aj poskytla, čo bolo napokon v konaní taktiež preukázané listinnými dôkazmi, pretože, opakujem ako už bolo uvedené tento nárok z PZP bol u žalovanej 4/ nie len uplatnený, ale bol aj preukázaný faktúrami, t.j. tento nárok bol riadne uplatnený a žalovaná 4/ musela plniť, čo aj plnila.

47. Nemajetková ujma o náhradu ktorej sa podanou žalobou žalobkyňa v tomto konaní domáha, však už zo svojej podstaty nie je ľahko merateľnou či preukaznou napr. faktúrami či bločkami a pod., tak ako je tomu pri škode majetkovej, pretože nemajetková ujma sa „odohráva“, resp. odzrkadľuje na pozadí ujmy majetkovej a to na psychike a v duševnej rovine poškodeného a častokrát je táto ujma vyššou ako ujma majetková, pričom jej sumu môže a je oprávnený ustáliť svojim právoplatným rozhodnutím súd, samozrejme za predpokladu, aj keď je to výnimočné, ak by jej výška nebola medzi poškodeným a poisťovňou spornou, tak by mohla byť suma nemajetkovej ujmy teoreticky ustálená aj ich dohodou. Inými slovami, aj v tomto prípade, aby si či už žalobkyňa, ako za nemajetkovú ujmu osoba zodpovedná alebo priamo poškodení žalovaní 1/ - 3/, mohli túto nemajetkovú ujmu uplatniť k náhrade u žalovanej 4/ (poisťovne), musela byť najsamprv suma, resp. výška tejto nemajetkovej ujmy nie len uplatnená, ale aj ustálená, t.j. preukázaná rozhodnutím súdu, keďže v tomto konaní nebolo preukázaným, žeby sa jej náhrady označené subjekty domáhali u žalovanej 4/ ešte predtým, ako sa jej priznania a teda ustálenia začali domáhať poškodení žalovaní 1/ - 3/ podanou žalobou v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2 C 71/2010, t.j. v pôvodnom konaní. Inými slovami, pred podaním žaloby v súdnom konaní sp. zn. 2 C 71/2010 nebol ani žalobkyňa a ani poškodeným žalovaným 1/ - 3/ známy postoj žalovanej 4/ k sume tejto nemajetkovej ujmy, pretože si ju k náhrade u žalovanej 4/ riadne neuplatnili a tento postoj žalovanej 4/ nebol a nie je známym ani po rozhodnutí súdu vo veci sp. zn. 2 C 71/2010, pretože žalovaná 4/ nebola stranou sporu v tomto označenom súdnom konaní, v ktorom tak ani nemohla voči sume tohto uplatneného nároku uplatňovať prostriedky svojej procesnej obrany. Ešte inými slovami, v tomto súdnom konaní sa voči žalovanej 4/ uplatňuje nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy, avšak žalovaná 4/, aj napriek tomu, že v zmysle PZP by ju mala v končenom dôsledku za žalobkyňu (pôvodcu škody) poškodeným zaplatiť, nebola zainteresovaná v pôvodnom súdnom spore, aby mohla participovať na ustálení sumy tejto nemajetkovej ujmy uplatnením svojich prostriedkov procesnej obrany, čím podľa okresného súdu došlo na strane žalovanej 4/ k opomenutiu jej práva na spravodlivé súdne konanie, zhmotneného v jej práve vyjadriť sa k sume nároku o zaplatenie (plnenie) ktorého je už v tomto konaní žalovaná, t.j. tento nárok nebol voči žalovanej 4/ riadne uplatnený a preukázaný. V tomto súdnom konaní sa totižto od žalovanej 4/ žiada už iba zaplatenie finančného nároku, ktorého suma už bola právoplatne ustálená iným súdnym rozhodnutím, závery ktorého však okresný súd už v tomto konaní nie je oprávnený revidovať či pozmeňovať a žalovanú 4/ by mal už len zaviazat' k úhrade finančného nároku, na ustálení sumy ktorého, resp. včasnosti uplatnenia ktorého, však opakujem žalovaná 4/ neparticipovala. Žalovaná 4/ nielenže nemala možnosť sama bezprostredne uplatniť svoje práva v spravodlivom pôvodnom súdnom konaní o ustálení sumy nemajetkovej ujmy, ale túto možnosť nemala ani sprostredkovane skrz napr. ňou škodcovi ako poistenému (v tomto konaní žalobkyňa, ktorá bola v pôvodnom konaní žalovaná) ustanoveného právneho zástupcu, skrz ktorého by žalovaná 4/ súdu v pôvodnom konaní „tlmočila“ svoje stanovisko k dôvodnosti a výške sumy nemajetkovej ujmy, resp. skrz ktorého by mohla žalovaná 4/ v pôvodnom konaní uplatňovať svoje procesné práva, keďže v rozhodnom čase vzniku poisťnej udalosti účinné znenie cit. § 11 ods. 4 zákona o PZP dokonca nie že poisťovní dávalo možnosť, ale ukladalo jej dokonca zákonnú povinnosť (imperatív) ustanoviť poistenému na jeho písomnú žiadosť právneho zástupcu v súdnom konaní o náhradu škody z PZP, ktorý imperatív je aj plne pochopiteľným vzhľadom na povinnosť poisťovne titulom PZP plniť škodu za poisteného, preto už zákonodarca majúci toto na zreteli, umožnil citovaným zákonným ustanovením poisťovni, aby sa aspoň skrz ňou poistenému ustanoveného právneho zástupcu, v prípadoch ak nebude v spore o náhradu škody z PZP poisťovňa priamo žalovaná (čo poisťovňa nemôže ovplyvniť, pretože pánom sporu je žalobca a nie poisťovňa, ktorá je v týchto súdnych sporoch žalovaná), aby sa teda mohla „spolupodieľať“ na

ustálení dôvodnosti a výšky škody, t.j. aby mohla uplatňovať svoje procesné práva [napokon aj v tomto konaní uplatnený nárok aj na náhradu trov pôvodného konania voči žalovanej 4/ mohol byť iný, keby v pôvodnom konaní mala žalovaná (v tomto konaní žalobkyňa) žalovanou 4/ ustanoveného právneho zástupcu, pozn. súdu]. V danom prípade však v pôvodnom súdnom konaní poistená žalovaná, ktorá je v tomto konaní žalobkyňou, toto právo nevyužila a žalovanú 4/ o ustanovenie jej právneho zástupcu písomne nepožiadala. Vzhľadom na uvedené tak žalovaná 4/ nemohla v pôvodnom konaní uplatniť svoje procesné práva pri kreovaní nároku, ktorý sa od nej teraz žiada uhradiť. Na uvedených záveroch, že žalovanej 4/ nebol v pôvodnom konaní zaistený spravodlivý súdny proces, podľa okresného súdu, nič nemení ani skutočnosť, že žalovaná 4/ nevstúpila, resp. odmietla vstúpiť ako vedľajší účastník na strane žalovanej (pôvodcu škody) do súdneho konania sp. zn. 2 C 71/2010 (pôvodné konanie), v ktorom sa ustalovala suma tejto nemajetkovej ujmy, a to bez ohľadu na dôvody ktoré ju v tom čase k tomuto rozhodnutiu viedli, pretože jednako nikoho (okrem ak nie je žalovaným), nie je možné nútiť do sporu vstúpiť a jednako je pochopiteľným, že žalovaná 4/ nemusela mať ani naliehavý právny záujem na výsledku tohto sporu, aby chránila záujmy v pôvodnom konaní žalovanej (pôvodcu škody), pretože žalovaná (pôvodca škody) bola v súdnom konaní sp. zn. 2 C 71/2010 „jediným“ subjektom voči ktorému bol tento nárok riadne uplatnený a teda v konečnom dôsledku mohlo byť žalovanej 4/ „jedno“ k náhrade akej sumy bude žalovaná, ako pôvodca škody zaviazaná, pretože, ako už bolo uvedené voči žalovanej 4/ v súdnom konaní sp. zn. 2 C 71/2010 tento nárok legitímne uplatnený nebol a aj keby bola žalovaná 4/ iba vedľajším účastníkom, tak rozsudok vo veci by ju ako vedľajšieho účastníka aj tak nezaväzoval, no a napokon, keďže v pôvodnom konaní žalovaná ako škodca škodu spôsobila pod vplyvom alkoholu, tak žalovaná 4/ by v zmysle cit. § 12 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, mala aj tak voči nej právo regresnej náhrady (ktoré žalovaná 4/ uplatnila aj v tomto konaní), takže aj z tohto uhla pohľadu je tak pochopiteľný dôvod žalovanej 4/ do pôvodného konania ako vedľajší účastník konania nevstupovať. Uvedené by sa však zmenilo, ak by poškodení 1/ - 3/ ako žalobcovia a páni sporu, popri pôvodcovi škody (v tomto konaní žalobkyňa), v súdnom spore sp. zn. 2 C 71/2010 o náhradu tejto nemajetkovej ujmy zažalovali okrem škodcu aj žalovanú 4/ (poisťovňu), ktorá by sa tak bez ohľadu na svoj nesúhlas, ktorý by bol v tomto prípade irelevantným, stala a musela stať stranou sporu, čo sa však v danom prípade nestalo, aj napriek tomu, že žalovaní 1/ - 3, ktorí v pôvodnom konaní mali dispozičné právo so žalobou, boli kvalifikovane právne zastúpení.

48. Vzhľadom na uvedené, mal tak okresný súd za to, že na to, aby žalovaná 4/ (poisťovňa) mohla byť titulom PZP legitímne zaviazaná k úhrade nemajetkovej ujmy poškodeným namiesto pôvodcu tejto ujmy, mal byť tento nárok voči poisťovni (žalovaná 4/), ako voči „žalovanej“ riadne uplatnený už v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 71/2010, v rámci ktorého bol posudzovaný tento nárok z hľadiska včasnosti, ako aj sumy tejto uplatnenej náhrady tak, aby sa žalovaná 4/ mala možnosť v rámci procesnej obrany „žalovaného“, t.j. k tejto náhrade povinného subjektu, k týmto okolnostiam riadne vyjadriť, čo sa však v danom prípade nestalo a to aj napriek tomu, že jednako poškodení žalovaní 1/ - 3/ (v konaní sp. zn. 2 C 71/2010 boli žalobcami), ktorí žalobou iniciovali konanie sp. zn. 2 C 71/2010 boli od počiatku kvalifikovane právne zastúpení a jednako aj napriek tomu, že už aj v čase prebiehajúceho súdneho sporu sp. zn. 2 C 71/2010 bola známa judikatúra o tom, že pasívna vecná legitímácia v spore o náhradu škody z PZP svedčí titulom tzv. nepravej solidarity popri škodcovi aj poisťovni (v danom prípade žalovaná 4/) s tým, že v rozsahu poskytnutia plnenia nemajetkovej ujmy poškodenému jedným z nich by zanikol záväzok druhého povinného subjektu (k pasívnej vecnej legitímácii poisťovne, vid' aj vyššie uvedené rozhodnutie Ústavného súdu SR, pozn.). V tomto smere podľa okresného súdu neobstojí ani argumentácia, že v čase sporu sp. zn. 2 C 71/2010, nebola ešte ustálenou judikatúra súdov v oblasti povinnosti poisťovne titulom PZP nahradíť namiesto škodcu poškodenému aj nemajetkovú ujmu, pretože jednako, ako to uviedol aj Ústavný súd SR (vid' vyššie) aj neskôr formulovaný právny názor sa aplikuje do minulosti retrospektívne a nie retroaktívne, z dôvodu že súd právo netvorí, ale ho iba nachádza, preto je neprípustným, aby ani na právne vzťahy z minulosti boli aplikované mylné právne názory, takže ak by bola v spore sp. zn. 2 C 71/2010 ako žalovaná označená aj poisťovňa (žalovaná 4/), súd by sa už v tomto pôvodnom spore musel vysporiadať s jej pasívnou vecnou legitímáciou, ktorého záver by bol preskúmateľným vyššou súdnou inštanciou s prípadným uplatnením nároku na náhradu škody nesprávnym úradným rozhodnutím skrz prizmu neskorších retrospektívne aplikovaných nových právnych názorov a jednako už v roku 2013 bol známy rozsudok SD EÚ sp. zn. C 22/12 z 24.10.2013 vo veci Haasová, ktorým žalobkyňa, ako aj žalovaní 1/ - 3/ argumentujú aj v tomto konaní, pričom vo veci sp. zn. 2 C 71/2010 bolo rozhodnuté okresným súdom až 28.09.2015 a krajským súdom 19.12.2017, takže žalobcovia mohli kedykoľvek počas súdneho konania sp. zn. 2 C 71/2010 navrhnúť rozšírenie žaloby na náhradu nemajetkovej ujmy aj voči poisťovni (žalovaná 4/), čo sa však nestalo.

49. Namiesto toho, sa žalobkyňa, ako pôvodca škody domáha podanou žalobou voči žalovanej 4/ (poisťovni), ktorú žalobu žalobkyňa zadefinovala ako „žalobu v prospech tretieho“ a to v prospech poškodených žalovaných 1/ - 3/, zaplata už v inom súdnom konaní právoplatne ustáleného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a to tak, aby žalovaná 4/ túto ujmu, k zaplata ktorej bola žalobkyňa právoplatne zaviazaná rozsudkom sp. zn. 2 C 71/2010 z 28.09.2015, zaplatila poškodeným žalovaným 1/ - 3/ namiesto žalobkyne, čím by žalovaná 4/ zbavila žalobkyňu tohto záväzku voči poškodeným žalovaným 1/ - 3/. Keďže tzv. „žaloba v prospech tretieho“ je procesnou novotou a v tomto smere ešte nie je rozvinutá ani judikatúra súdov, keďže tento typ žaloby nie je upravený a legislatívne regulovaný ani civilným procesným kódexom, okresný súd vychádzajúc z prvých rozhodnutí (lastovičiek) naznačujúcich možnosť využitia tohto inštitútu, ako legitímneho nástroja na ochranu práv žalobcu a tretej osoby (subjektu) vyvodil (abstrahoval), že tento typ žaloby by aplikáciou analógie legis prichádzal do úvahy jednako v prípadoch (i) kde by poškodený v pozícii žalobcu, nemal k dispozícii iný právom regulovaný nástroj ochrany jednako voči nečinnosti (pasivite) poškodenej tretej osoby a jednako voči nečinnosti k plneniu povinnej poisťovne - žalovanej (Najvyšší súd SR sp. zn. 8 Cdo 100/2017 z 29.11.2018 - poškodený, ktorému bolo odcudzené ešte ním nesplatené vozidlo sa žalobou proti poisťovni domáhal namiesto seba zaplata plnenia v prospech poškodenej leasingovej spoločnosti, ktorá bola vlastníkom odcudzeného vozidla a ktorá bola nečinnou domáhať sa sama tohto nároku voči poisťovni), a tiež v prípadoch (ii) kde by jeden súdny spor mohol v sebe kumulovať viac súdnych sporov týkajúcich sa tej istej veci, t.j. v prípadoch kde by takáto žaloba napomohla kumulácii viacerých súdnych sporov do jedného súdneho sporu, čím by sa eliminovalo drobenie, resp. násobenie viacerých súdnych sporov (viď. žalobkyňou predložený odborný článok z Bulletinu slovenskej advokácie č. 1 - 2/2020). Inými slovami, okresný súd má za to, že aj napriek tomu, že inštitút tzv. „žaloby v prospech tretieho“ je síce novým, avšak životom vyžiadaným inštitútom, teda aj napriek tomu, že tento inštitút nie je právne regulovaný, tak v podmienkach aktuálnych spoločenských vzťahov s využitím analógie iuris, je tento inštitút podľa okresného súdu prípustným a vzhľadom na ad hoc okolnosti tej ktorej veci je aj aplikovateľným. Tak ako bolo uvedené doterajšia skromná súdna rozhodovacia prax vymedzila zatiaľ uvedená dva predpoklady jej uplatnenia a to je (i) neexistencia žiadneho iného právneho prostriedku zjednania nápravy a (ii) kumulácia viacerých súdnych sporov do jedného.

50. V danom prípade sa však podľa okresného súdu nejedná ani o jeden z uvedených prípadov, pretože v danom prípade je žalobkyňou zo žiadneho uhla pohľadu nie osoba poškodená, ale je ňou pôvodca škody, ktorá sa mohla potom, ako by uhradila poškodeným nemajetkovú ujmu samostatnou žalobou domáhať voči žalovanej 4/ (poisťovni) na zaplata tohto nároku (čo samozrejme žalobkyňa neučinila, súc si pravdepodobne vedomá regresného nároku poisťovne voči nej, keďže dopravnú nehodu spôsobila pod vplyvom alkoholu) a aj poškodení žalovaní 1/ - 3/ mohli o náhradu tejto ujmy žalovanú 4/ (poisťovňu) žalovať už v pôvodnom konaní sp. zn. 2 C 71/2010, čo však neučinili a v tomto pôvodnom súdnom konaní žalovaná (v tomto konaní je žalobkyňou) ani v súlade so zákonom nepožiadala poisťovňu (žalovanú 4/) o ustanovenie jej právneho zástupcu. Inými slovami, žaloba v prospech tretieho by mala slúžiť na „zaplátanie“ medzery v zákone pri neexistencii iného účinného prostriedku ochrany a nie na „zaplátanie“ zanedbaných povinností resp. možností sporových strán v iných súdnych konaniach a taktiež v jej dôsledku by sa súdne spory mali koncentrovať a nie drobiť, tak ako je tomu v tomto prípade, keďže jednako žalobkyňa sa podanou žalobou a aj žalovaní 1/ - 3/ v prospech ktorých bola táto žaloba podaná, sa ňou snažia obísť existujúce a im zákonom priznané prostriedky obrany, ktorými sa mali a mohli legitímne domáhať od žalovanej 4/ svojho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a tým sa snažia „zaplátať“ svoje procesné pochybenia z pôvodného súdneho sporu a jednako v tomto súdnom spore uplatnený nárok mohol a mal byť komplexne vyriešený už v súdnom spore sp. zn. 2 C 71/2010 (koncentrácia sporov).

51. Poukazujúc na uvedené, okresný súd z dôvodu, že žalobou uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nebol voči žalovanej 4/ uplatnený riadne, t.j. tak aby sa k jeho podstate mala možnosť vyjadriť v spravodlivom procese, ktorý nedostatok nie je podľa okresného súdu možné dodatočne konvalidovať ani inštitútom tzv. „žaloby v prospech tretieho“, žalobu žalobkyne, ktorou sa v podstate domáhala voči žalovanej 4/ iba akéhosi výkonu („exekúcie“) právoplatného rozsudku sp. zn. 2 C 71/2010 z 28.09.2015, zamietol s tým, že poškodení žalovaní 1/ - 3/ majú voči žalobkyňi (pôvodca škody) exekučný titul v právoplatnom a vykonateľnom rozsudku sp. zn. 2 C 71/2010 z 28.09.2015, takže v už nimi začatých exekučných konaniach sa majú možnosť domôcť zaplata im právoplatne priznanej nemajetkovej ujmy, keďže žalobkyňa je v produktívnom veku, je zamestnaná (pracuje v Českej republike, aj keď súdna exekútorka to doposiaľ podľa zoznamu ňou vykonaných procesných úkonov k 30.06.2021

v exekučných konaniach nezistila) a svoju podlžnosť voči žalovaným 1/ - 3/ tak môže splácať buď zo svojho príjmu, prípadne jednorazovo z úveru pod..

52. Napokon pokiaľ ide o námietku premlčania v danom prípade je nutné rozlišovať, či sa jedná o nárok na zaplatenie škody (aj nemajetkovej ujmy) alebo o nárok na poskytnutie plnenia z poistenia a to z dôvodu jedného rôznej dĺžky premlčacích lehôt pri týchto dvoch nárokoch, ako aj z dôvodu rôznych počiatkov ich plynutia. Kým pri nároku na náhradu škody sa tento nárok podľa cit. § 106 ods. 1 a 2 OZ premlčuje v objektívnej (3 alebo 10 rokov pri úmyselne spôsobenej škode) a subjektívnej (2 roky) premlčacej lehote, ktoré v prípade subjektívnej lehoty plynú odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá a v prípade objektívnej lehoty, ktorá plynie odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví, pri ktorej sa uplatňuje iba subjektívna premlčacia lehota. Tak pri nároku na plnenie z poistenia sa uplatňuje všeobecná trojročná premlčacia lehota, ktorá podľa cit. § 104 OZ začína plynúť za rok po poistnej udalosti.

V danom prípade, ako už bolo uvedené si žalobkyňa podanou žalobou uplatnila voči žalovanej 4/ (poisťovňa) nárok na plnenie z poistenia titulom nemajetkovej ujmy, t.j. na plnenie z PZP a teda, keďže k poistnej udalosti došlo 01.04.2007, tak od 01.04.2008, čo je rok po poistnej udalosti, by tak trojročná premlčacia lehota na uplatnenie si tohto nároku uplynula 01.04.2011, takže z tohto pohľadu, by tak nárok z poistenia uplatnený v tomto konaní žalobou podanou 10.02.2020 bol premlčaný, avšak premlčaný by nebol, keby si tento nárok z PZP žalobkyne (pôvodca škody), žalovaní 1/ - 3/, tak ako už bolo uvedené uplatnili aj voči žalovanej 4/ (poisťovní) už v pôvodnom konaní, ktoré bolo začaté žalobou podanou 30.03.2010. Aj z uvedeného dôvodu sa tak javí do kontextu veci nezapaďajúcou pripomienka žalobkyne a žalovaných 1/ - 3/, podľa ktorej ak žalovaná 4/ chcela namietat' premlčanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, mala tak učiniť v pôvodnom konaní ako vedľajší účastník, pretože tak ako to bola uviedla aj právna zástupkyňa žalovaného 4/ na pojednávaní, žalovaná 4/ nechcela v pôvodnom konaní namietat' premlčanie žalovanými 1/ - 3/ uplatneného nároku, pretože ten v tom čase pôvodného konania ani premlčaný nebol, takže ani toto nebol pre žalovanú 4/ dôvod motivujúci ju k vstupu do pôvodného konania, ako vedľajšieho účastníka, žalovaná 4/ však v tomto konaní namietala premlčanie nároku z poistenia, uplatneného žalobkyňou v tomto konaní. Napokon aj vďaka tomu, že žalovaní 1/ - 3/ v pôvodnom konaní neuplatnili riadne svoje priame nároky z PZP žalobkyne, ako pôvodcu škody aj voči žalovanej 4/, čo bolo dôvodom na zamietnutie žaloby, nastala patová situácia aj v otázke premlčania, pretože, ako už bolo uvedené nemajetková ujma je nemerateľná a je potrebné ju preukázať, resp. ustáliť, k čomu došlo až právoplatnosťou rozsudku okresného súdu č. k. 2 C 71/2010-191 z 28.09.2015, ktorý v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 6 Co 262/2016-222 z 19.12.2017 nadobudli právoplatnosť 10.02.2018, teda na prvý pohľad by sa zdalo, že až od tohto dátumu by mala byť žalovaná 4/ povinnou plniť z PZP, ktorého nároku sa žalobkyňa v tomto konaní domáha a teda až od tohto dátumu 10.02.2018 by mala byť počítaná trojročná premlčacia lehota na uplatnenie si práv z poistenia, avšak zákon explicitne v cit. §104 OZ uvádza, že pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba už „za rok po poistnej udalosti“ a nie až od preukázania škody, takže nárok na jej uplatnenie by mal byť uplatnený včas aj keď by jej suma bola ustálená súdnym rozhodnutím až neskôr, t.j. dôležitý a podstatný je okamih jej uplatnenia a nie konečného jej preukázania. Aj uvedená patová situácia zacyklenia sa nároku voči žalovanej 4/ na plnenie z PZP, ktorá nastala v dôsledku nie riadneho nie včasného uplatnenia si tohto si nároku tak žalobkyňou ako aj žalovanými 1/ - 3/ voči žalovanej 4/, svedčí o snahe podaním tejto v ad hoc okolnostiach tejto veci „netradičnej“ žaloby obchádzať označenými subjektami uvedené svoje skoršie procesné pochybenia, ktoré však nenastali v dôsledku medzery v zákone, ale v dôsledku konania samotnej žalobkyne a žalovaných 1/ - 3/.

Napokon ku krajským súdom v pôvodnom konaní konštatovanej „nekorektnosti“ námietky premlčania možno poukázať na judikatúru Najvyššieho súdu SR napr. vo veciach sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo 17.02.2011; sp. zn. 7 Cdo 226/2016 z 13.12.2017; sp. zn. 7 Cdo 507/2014 z 28.04.2018 a sp. zn. 1 Cdo 85/2017 z 18.10.2018. Podľa Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 41/2012 cit. „.... ak žalobca nevhodnou voľbou prostriedku ochrany svojich práv z objektívneho hľadiska vlastným zavinením vytvoril podmienky pre neskoršie úspešné vznesenie námietky premlčania práva žalovaným, uplatnenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ“

53. Podľa § 255 ods. 1 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

54. Podľa § 257 CSP „Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“

55. Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

56. Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

57. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa cit. § 257 CSP, takže aj keď mala žalovaná 4/ v konaní plný úspech, okresný súd jej voči v konaní neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že vzhľadom na nie zanedbateľnú sumu žalovaného nároku, od ktorej by bol tento nárok na náhradu trov odvíjaný, by priznanie nároku na ich náhradu voči žalobkyni, už aj tak pre jej nepriaznivú finančnú situáciu mohol mať likvidačné účinky (okresný súd mal za to, že žalobkyňa by si teraz mala radšej plniť svoje záväzky voči žalovaným 1/ - 3/ a nie vynakladať svoje finančné prostriedky na trovy) a jednako aj v tom, že v danom prípade si žalobkyňa svoj nárok uplatňovala prostredníctvom nového, resp. ešte doposiaľ vo svojej podstate nejudikovaného prostriedku ochrany, z ktorého dôvodu je tu vyššia miera neistoty výsledku sporu.

58. Okresný súd poznamenáva, že vzhľadom na uvedené konštatovanie 100 % úspechu žalovanej 4/ v spore, ktorému na druhej strane zodpovedá 100% neúspech žalobkyne, by pri aplikácii cit. § 255 CSP v spojení s cit. § 257 CSP mal výrok o trovách konania snád' znieť „Žalovanej 4/ nepriznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania“, avšak keďže na strane žalovanej boli aj žalovaní 1/ - 3/, ktorí síce na prvý pohľad boli v konaní na strane úspešnej žalovanej procesnej strany, keďže strana žaloby bola neúspešnou, avšak keďže rozhodnutie vo veci bolo aj napriek uvedenému procesnému postaveniu žalovaných 1/ - 3/, neúspešným aj voči nim, okresný súd vzhľadom na identické okolnosti hodné osobitného zreteľa ako u žalobkyne aj na strane žalovaných 1/ - 3/, rozhodol tak, ako to bolo vyhlásené vo výroku II. tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.